

Халқаро алоқалар

Ўзбекистон Республикаси ИИВга ЕХХТ Котибиятининг Трансмиллий таҳдидлар департаменти директори А. Лиженов, ЕХХТнинг Ўзбекистон Республикасидаги лойиҳалари координатори, элчи Д. Сабо ва ЕХХТнинг Ўзбекистон Республикасидаги лойиҳалари координаторининг лойиҳалари бўйича миллий маслаҳатчи О. Рашидовлардан иборат делегация расмий ташриф буюрди.

Меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазири ўринбосари, полковник С. Нурматов қабул қилди. Учрашувда, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси ИИВ ИХҚ ва ЮТБ бошлиғи, подполковник И. Тургунов ҳамда ИИВ Ташкилик-инспекторлик бошқармаси халқаро ҳамкорлик бўлими бошлиғи, подполковник Ш. Фиёсов иштирок этди.

МУСТАҲКАМЛАНИБ БОРАЁТГАН ҲАМКОРЛИК

Ўзаро суҳбат чоғида халқаро терроризмнинг глобал миқёс касб этаётганлиги қайд қилинди. Ушбу трансмиллий жиноятчилик тури дунё ҳукуматларини ўта ташвишга солаётгани таъкидланди. Маълумки, бир пайтлар террорчилик ташкилотлари ва диний-экстремистик оқимларнинг хуружларига дуч келган Ўзбекистон уларга қарши мурасасиз кураш олиб бормоқда. Аммо биргина бизнинг мамлакатимиз кўрсатиб берган сазой-ҳаракатлар ушбу хавфхатарларга бутунлай барҳам

бериш учун етарли эмас. Манфаатдор барча давлатлар ўз куч ва имкониятларини бирлаштирсаларгина, ижобий натижаларга эришиш мумкин.

Мулоқот пайтида неча ўн йиллардан буён ўзаро урушлар барҳам топмаётган Афғонистондаги вазият тилга олиб ўтилди. Бу ерда узлуксиз равишда гиёҳвандлик воситалари етиштирилаётгани бутун Марказий Осиё минтақасида барқарорлигини издан чиқаришга интилаётган террорчилар учун молия-

вий манба бўлиб хизмат қилаётгани айтилди.

Вазир ўринбосари, полковник С. Нурматов ушбу ташрифга ЕХХТ ва Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро ишончга асосланган муносабатлар ривож топаётганининг яна бир тасдиғи дея баҳо берди. Ўзбекистоннинг ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, жумладан республика ИИВнинг ЕХХТ билан яқин ҳамкорлиги, тасдиқланган режаларнинг амалга оширилиши ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш бўйича умумий

мақсадларга эришишнинг гарови эканлигини айтди. У делегация аъзоларига ички ишлар идоралари ходимларининг турли жиноятчилик кўринишларига қарши курашиш, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари билан ўзаро ҳамкорлиги борасидаги фаолияти хусусида гапириб берди.

А. Лиженов ўз навбатида Ўзбекистон Республикаси ИИВ ва ЕХХТнинг ўзаро ҳамкорлиги келажақда янада юқори босқичга кўтарилишига ишонч билдирди. У, шу-

нингдек, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари аҳолининг кўмагисиз терроризм кўринишларига қарши муваффақиятли курашишлари мушкул эканлигини таъкидлади.

Учрашувда подполковник И. Тургунов республикамиз ҳудудида инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида фаолият юритаётган халқаро ташкилотлар билан ИИВнинг ўзаро ҳамкорлиги мустаҳкамланаётгани ҳақида тўхталди. Таъкидлаб ўтилганидек, ЕХХТнинг Ўзбекистондаги лойиҳалари координатори бу борадаги халқаро ҳамкорлик бўйича ишончли ва фаол ҳамкорлардан саналади. У билан биргаликда амалга оширилаётган фаолиятнинг истиқболли порлоқдир.

Самарали кечган мулоқот чоғида бошқа долзарб масалалар ҳам муҳофаза қилиниб, ҳамкорликнинг келгусидаги вазифалари белгилаб олинди.

Георгий ПЕТРОСЯН.
Шавкат ҚАҲҲОРОВ
олган суратлар.

Анжуман

ЕТУҚ КАДРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ ЙЎЛИДА

Юртбошимиз ташаббуси билан мустақилликнинг дастлабки йилларида ташкил этилган Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Академияси ички ишлар органлари учун юксак маънавиятли ва қонун устуворлиги асосида яшаб хизмат қиладиган малакали мутахассислар тайёрлайдиган таълим даргоҳи ҳисобланади. У минтақадаги энг йирик олий юридик таълим муассасаларидан бири бўлиб, ўзининг бой тарихи, шонли аънавалари, замонавий ўқув ва моддий-техник базаси билан катта илмий салоҳиятга эга.

Куни кеча бу ерда «Касбий маданияти юксак, юқори малакали ҳуқуқшунос кадрларни тайёрлаш — асосий вазифамиз» мавзусида бўлиб ўтган матбуот анжуманига ташриф буюрганлар бунга бевосита гувоҳ бўлишди. Анжуманда мамлакатимизда фаолият юритаётган нуфузли оммавий ахборот воситалари, Ички ишлар вазирлиги тизимидаги матбуот хизмати ходимлари ҳамда Академия профессор-ўқитувчилари жамоаси иштирок этди.

Меҳмонларни кутиб олиш маросими таълим муассасасининг саф майдонида тантанали тарзда нишонланди. ИИВ Академияси бошлиғи, генерал-майор Ш. Икрамов анжуман иштирокчиларини қутлар экан, бу ерда яратилган шароитлар, етуқ кадрларни тайёрлаш йўлида олиб борилаётган ишлар ҳақида қисқача маълумот бериб ўтди. Вазирликнинг Алоҳида намунавий-кўргазмали оркестри дефилиси намойиши барчага хушқайфият улашди. Тингловчиларнинг саф майдонидан мардонавор кўшиқ айтиб ўтгани қалбларни энтиктириб юборди.

Шундан сўнг журналистлар Жисмоний тайёргарлик кафедра-

си фаолияти билан яқиндан танишиб, мамлакатимиз довуғини дунёга танитаётган номдор спортчиларимизнинг суратлари, нуфузли мусобақаларда қўлга киритилган медалларни томоша қилишди. Спорт залида эса кафедранинг профессор-ўқитувчилари ҳамда тингловчи йигит-қизлари ўзларининг жисмоний ва жанговар тайёргарликларини намойиш этишди.

Маънавият тарғибот марказида бўлиб ўтган учрашувда республика Ички ишлар вазирининг ўринбосари, полковник А. Мирзаев сўзга чиқиб, ички ишлар органлари, хусусан, олий таълим муассасаларида амалга оширилаётган ислохотлар, кадрлар тайёрлаш масаласида кенг жамоатчилик фикрининг аҳамияти, халқнинг ишончини қозониш, эл-юрт орасида ички ишлар идоралари ходимларининг обрў-эътиборини кўтаришда оммавий ахборот воситаларининг ўрни ҳақида тўхталиб ўтди. Вазир ўринбосари, шунингдек, Академияда таълим-тарбиянинг уйғунлиқда олиб борилаётгани, тингловчилар ўқув машғулотида олган назарий билимларини амалиётда мустаҳкамлаётгани

ни қутилган натижани бераётганини ҳам алоҳида таъкидлаб, анжуман ишига муваффақият тилади.

Академия фаолиятига бағишланган слайдлар намойишида иштирокчилар битирувчиларнинг юрт тинчилиги йўлида олиб бораётган ибратли ишлари, раҳбар кадрлар тайёрловчи Олий академик курслари, ички ишлар органлари офицерларининг малакасини ошириш факультети, Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курслари, ҳарбий ўқув-дала полигони фаолияти ҳақида ҳам кенг тушунчага эга бўлишди.

Шуни ҳам эътироф этиш керакки, Академия профессор-ўқитувчилари томонидан мустақиллик йилларида 2000дан ортиқ турли адабиётлар нашр қилинди. Ахборот-ресурс марказида умумий китоб фонди 500 минг нусхадан ортиқ турли адабиётлар тингловчилар ихтиёрида.

Таълим даргоҳида маънавий-маърифий ва тарбиявий ишларга қаратилаётган эътибор, жамоатчилик вакиллари ва халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликнинг мустаҳкам йўлга қўйилгани журналистларда ёрқин таассурот қолдирди.

— Ички ишлар вазирлиги Академиясига биринчи марта ташриф буюришим, — дейди «Ishonch» газетаси муҳбири Раъно Маҳқамова. — Таълим муассасасидаги қулайликлар ва эришилган ютуқлар ҳайратимни оширди. Ҳар қандай ютуқ ва муваффақиятлар замирида тозаллик, озодлик ҳамда тартиб-интизом мавжудлигини ҳис қилиш бу ерда қийин эмас.

Оммавий ахборот воситалари ходимларининг профессор-ўқитувчилар жамоаси ва тингловчилар билан бўлган учрашувлари самимий мулоқотларга бой бўлди. Қизиқарли кечган учрашувларда журналистлар ўзларини қизиқтирган барча саволларга батафсил жавоб олишди.

Шерзод АБДУСАМADOV.
Шавкат ҚАҲҲОРОВ
олган сурат.

ТАЙИНЛАНДИ

Майор Жаҳонгир
Кўшназарович САЪДУЛЛАЕВ –
Хоразм вилояти ИИБ
бошлигининг ўринбосари лавозимига.

ТЕРРОРИЗМГА ҚАРШИ КУРАШ

Ўзбекистон ва жаҳон тажрибаси

Сир эмас, бугунги кунда жаҳон афкор оммасини жиддий ташвишга солиб келаётган муаммолардан бири терроризм балосидир. У туфайли кўплаб давлатлар тинчликга раҳна солинмоқда, обод гўшалар вайронча айланапти, қанчадан қанча инсонлар ҳаётдан кўз юммоқда. Энг ачинарлиси, ҳеч қандай ҳудуд, миллат танламайдиган бу балонинг қутилмаганда дунёнинг турли нуқталарида юз бераётганидир. Буни яхши англаб етган ҳамжамият унга қарши курашишда ҳамкорликни янада кучайтирмоқда.

Яқинда ИИВ Академиясида бўлиб ўтган «Трансмиллий таҳдид сифатидаги терроризмга қарши кураш: Ўзбекистон ва жаҳон тажрибаси» мавзусидаги халқаро илмий-амалий анжуманда ҳам шулар ҳақида сўз борди. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг Ўзбекистондаги лойиҳалари координатори билан ҳамкорликда ташкил этилган тадбирда ЕХХТ Котибиятининг Трансмиллий таҳдидлар департаменти директори Алексей Лиженов, БМТнинг Наркотиклар ва жиноятчиликка қарши кураш бошқармасининг Марказий Осиёдаги минтақавий вакили Ашита Миттал, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси расиси Ф. Дадахўжаев, Шанхай Ҳамкорлик Ташкилотининг Аксилтеррор тузилмаси ижроия қўмитаси директори ўринбосари Виталий Буров, ЕХХТнинг Ўзбекистондаги лойиҳалари координатори, элчи Дьёрдь Сабо, ИИВ Академияси профессор-ўқитувчилари ва ОАВ вакиллари иштирок этди.

Сўзга чиққанлар анжуманда кўтарилган мавзунинг долзарблигини, бугунги кунда терроризм таҳдидларига қарши кураш жаҳон ҳамжамияти учун муҳим аҳамият касб этаётганини, халқаро терроризм ўзининг турли кўринишларида глобал хавфсизлик тизимига таҳдид солаётганини таъкидлашди. Анжуманда маъруза қилганлар сўнгги пайтда жаҳонда юз бераётган террорчилик ҳара-

катлари, айниқса, Яқин Шарқ минтақасида пайдо бўлаётган халқаро террорчилик гуруҳлари томонидан амалга оширилаётган хунрезликларни таҳлил қилар экан, уларга қарши битта давлат эмас, балки барча мамлакатлар яқдил мақсад йўлида курашиши лозимлигини қайд этиб ўтишди. Бу борада Ўзбекистон тажрибасини юқори баҳолаб, уни бошқа давлатларга ўрнак сифатида кўрсатишди. Жумладан, Юртбошимизнинг БМТ ва бошқа нуфузли халқаро ташкилотлар минбарларидан туриб трансмиллий ва глобал таҳдид сифатидаги терроризмга қарши кураш бўйича илгари сурган таклифлари, ташаббуслари жаҳон ҳамжамияти томонидан қўллаб-қувватланаётганини айтиб ўтишди. Анжуманда таъкидланганидек, терроризмга қарши кураш билан боғлиқ муаммоларни бир зумда ҳал этиб бўлмайди. Унинг ечимини топиш учун халқаро минтақавий тузилмаларнинг кучларини бирлаштириш, терроризмнинг ҳар қандай шакл ва кўринишига қарши курашиш, унинг келиб чиқиш сабаб ва шароитларини ўз вақтида аниқлаб бартараф этиш лозим.

Ушбу конференцияда терроризм юзага келиши, тарқалиши билан боғлиқ хавфли тенденцияларга йўл қўймаслик, шу каби хавф-хатарларга қарши курашиш, ҳамкорликда амалга оширилиши лозим бўлган ҳаракатларни мувофиқлаштириш юзасидан таклиф ва тавсиялар ишлаб чиқилди.

Ўз муҳбиримиз.

Репортаж

ЮКСАК ЭҲТИРОМ ИФОДАСИ

(Давоми.
Бошланиши 1-бетда).

Давлатимиз томонидан кўрсатилган мурувватдан хурсандлигини яшира олмаган фахрийларимизга юзланганимизда, уларнинг дил изҳорларини эшитиб, биз ҳам қувондик.

– Бугун ҳаётимдаги энг қувончли кунларимдан бирини ўтказаяпман. Чунки Юртбошимиз ҳамда вазиримиз томонидан бизга кўрсатилаётган бундай эътибордан бошим кўкка етди, – дейди Ички ишлар вазирлиги Фахрийлар кенгаши раиси, меҳнат fronti фахрийси, истеъфодаги генерал-майор Фоғуржон Раҳимов. – Мен бу соҳада узоқ йиллар фаолият кўрсатиб, юксак ҳурматга сазовор бўлдим. Ҳаётимда нимага аҳд қилган бўлсам, барчасига эришдим. Буларнинг ҳаммасини хизматларим эвазига қўлга киритдим. Шунинг учун «Меҳнат инсонни улуглайди» деган нақл ҳақиқатан тўғри экан.

Яна бир нуруний фахрийимиз Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси, ички ишлар идоралари фахрийси, истеъфодаги подполковник Хаппан Измайлов билан суҳбатлашганимизда, у киши куйидагиларни баён қилди:

– Давлатимиз биз, кексаларни кадрлаб, Ватанимиз тараққиёти йўлида қўшган камтарона ҳиссамизни шунчалик улуглабди, бундан бахтиёримиз. Бунинг учун, аввало, Президентимизга ҳамда вазирлик раҳбариятига чуқур миннатдорлик билдираман. Бугунги тадбир баҳона собиқ ҳамкасбларимиз билан дийдорлашиб, ёшлик йилларимизни эсладик.

Тадбирнинг расмий қисми поёнига етгач, халқимиз эъзозидоги санъаткорлар ҳамда ИИБ Маданият саройининг Ашула ва рақс ансамбли томонидан концерт дастури намойиш этилди. Хонандаю созандалар томонидан ижро этилган дилрабо куй-кўшиқлар йиғилганларга олам-олам завқ-шавқ улашди. Хотира ва кадрлаш кунига бағишлаб юқори савияда ташкил этилган тадбир фахрийларимиз хотирасида бир умрга муҳрланиб қолди, деб ўйлаймиз.

Михли САФАРОВ,
кичик сержант.

***

Андижон вилояти ИИБда бўлиб ўтган байрам тадбирини бошқарма бошлигининг биринчи ўринбосари, подполковник А. Парпиев очди. У Иккинчи жаҳон уруши ва ички ишлар идоралари фахрийларини байрам билан табриклаб, ҳаммаларига сиҳат-саломатлик, узоқ умр, оилавий хотиржамлик тилади.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат мадҳияси янгради. Шундан сўнг вилоят ИИБ раҳбарияти, фахрийлар ва хизмат бурчини бажариш чоғида ҳалок бўлган ички ишлар идоралари ходимларининг оила аъзолари бошқарма ҳовлисидаги ёдгорлик пойига гул қўйишди.

Уруш қатнашчиларига Юртбошимизнинг фармонларига мувофиқ тантанали вазиятда «Иккинчи жаҳон урушидаги Ҳалабанинг 70 йиллиги» эсдалик юбилей медаллари ва пул мукофотлари топширилди. Шу-

нингдек, ички ишлар идоралари фахрийлари ва хизмат бурчини бажариш чоғида ҳалок бўлган осойишталик посбонларининг оила аъзоларига ҳам мукофот пуллари берилди.

Тадбирда сўзга чиққан истеъфодаги подполковник Турсунбой Рустамов Иккинчи жаҳон уруши даврида андижонликларнинг жанг майдонларида кўрсатган жасорати, меҳнат frontiдаги фидойиликлари ҳақида тўлқинланиб гапирди. Тантанали маросим сўнггида Андижон вилояти ИИБ ходимлари минбар олдидан саф тортиб, шаҳдам қадамлар билан ўтишди.

Борис КЛЕЙМАН.
Андижон вилояти.

***

Ана шундай байрам тадбирларидан бири ИИБ Қоровул қўшинларига қарашли майор Рустам Кенпеилов бошчилик қилаётган ҳарбий қисмда ҳам бўлиб ўтди. Унга Юртбошимиз Фармонида биноан «Иккинчи жаҳон урушидаги Ҳалабанинг 70 йиллиги»

эсдалик юбилей медаллари соҳиби, истеъфодаги капитан Турсун Закиров тақлиф қилинди. Шунингдек, тадбирда истеъфодаги полковниклар, Қоровул қўшинлари бош бошқармаси фахрийлари кенгаши раиси Тоҳир Соатов, узоқ йиллар шу ҳарбий қисмда фаолият

юритган Владимир Подолько, Қоровул қўшинлари бош бошқармаси бўлим бошлиғи, пол-

Меҳнат fronti қатнашчиси Турсун Закиров 18 ёшида урушга жўнатилади. Ҳалаба билан Ўзбекистонга қайтгач, узоқ йиллар ҳозирги ИИБ Қоровул қўшинларида хизмат қилди. Фидокорона хизмат ва мардлиги учун «Жасорат» медаллари билан тақдирланди.

– Ҳарбий қисмимизда бу каби тадбирлар тез-тез ўтказиб турилади, – дейди оддий аскар Ирода Одилбекова. – Бу тадбирларда ўзимизни қизиқтирган саволларга жавоб олашимиз, фахрийларимиз тажрибалари билан ўртоқлашишимиз мумкин.

ковник Жўрабай Носиров ва Маънавият тарғибот маркази Яшнобод туман бўлими раҳбари Муқаддас Разакова иштирок этди.

Тадбирда сўзга чиққанлар тизимда олиб борилган ислохотлар ҳақида сўзлаб беришди. Учрашувнинг асосий қахрамони Т. Закиров эса уруш ва ундан кейинги йиллардаги фаолияти ҳақида айтиб берди.

хизмат қилган иззат кўришининг гувоҳи бўламиз, касбиимизга бўлган ҳурматимиз янада ортади.

Тадбир сўнггида фахрийларга ҳарбий қисмининг эсдалик совғалари топширилди.

Г. АБАЗОВА.

Суратда: тадбирдан лавҳа. Ш. ҚАҲҲОРОВ олган сурат.

УЛУҒЛАНАР ЖАСОРАТ ВА МАТОНАТ

Мамлакатимизда шу кунларда Хотира ва кадрлаш кунини умумхалқ байрами сифатида «Жасорат, бурч, матонат» шиори остида кенг нишонланмоқда. Иккинчи жаҳон урушида қозонилган Ҳалабанинг 70 йиллиги ҳамда Кексаларни эъзозлаш йили муносабати билан ўтказилаётган тадбирларда ёши улуг инсонларга ҳурмат-эҳтиром кўрсатилиб, уруш ва меҳнат фахрийларининг жасорати ва матонати улугланмоқда.

Иккинчи жаҳон урушининг машаққатли синовларини ўз бошидан кечирган инсонлар алоҳида ҳурмат-эҳтиромга лойиқ. Хоразм вилояти ИИБнинг бир гуруҳ ходимлари 9 май – Хотира ва кадрлаш кунини муносабати билан узоқ йиллар юрт осойишталигини таъминлашда самарали хизмат қилган уруш ва меҳнат фахрийлари – истеъфодаги майор Каримбой Худойберганов ҳамда капитан Раҳимбой Юсуповнинг хонадонларига ташриф буюришди.

Вилоят ИИБ бошлиғи вазифини бажарувчи, подполковник Ш. Саипов мамлакатимизда кексаларга, айниқса, Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига алоҳида эътибор ва ғамхўрлик кўрсатилаётганига тўхталиб, бундай инсонлар жамиятимизнинг маънавий юксалишида муҳим ўрин тутганини таъкидлаб ўтди. Шундан сўнг уларга «Иккинчи жаҳон урушидаги Ҳалабанинг 70 йиллиги» эсдалик юбилей медал-

лари ва пул мукофоти тантанали равишда топширилди.

– Президентимизнинг «1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат fronti фахрийларини «Иккинчи жаҳон урушидаги Ҳалабанинг 70 йиллиги» эсдалик юбилей медаллари билан мукофотлаш тўғрисида»ги Фармони бизни янада руҳлантириб юборди, – дейди Раҳимбой Юсупов. – Бундай юксак эътибор ва меҳр-мурувватдан жуда мамнунимиз. Инсон кадрини улугловчи юрт фарзанди бўлганимдан бахтиёрман. Юртимиз тинч, осмонимиз мусоффо, ёшларимизнинг келажаги порлоқ бўлсин!..

Худойберган ЖАББОРОВ.
Хоразм вилояти.

***

Узоқ йиллар ички ишлар идораларида самарали хизмат қилиб, нафақага чиққан уруш ва меҳнат фахрийлари – Самад Саидов ва Аҳмад Мухсинов бугун невараяу чеваралари қуршо-

Абу КЕНЖАЕВ олган сурат.

вида, юксак эҳтиром оғушида умргузаронлик қилишяпти. Бухоро вилояти ИИБ раҳбарияти яқинда уларнинг файзли хонадонларида бўлиб, дилдан суҳбат қуришди.

Суҳбат жараёнида нуруний отахонларнинг босиб ўтган ҳаёт йўли барча, айниқса, ёшлар учун катта ибрат мактаби бўлиб хизмат қилиши алоҳида қайд этилди. Шунингдек, фахрийлар ҳам юртимизда кекса авлод вакилларига кўрсатилаётган ғамхўрликдан ниҳоятда миннатдор эканликларини билдиришди. Мамлакатимизда амалга оширилаётган бемисл ўзгаришлар, улкан исло-

хотлар ва уларнинг самаралари тўғрисидаги мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Шундан сўнг уруш ва меҳнат фахрийларига «Иккинчи жаҳон урушидаги Ҳалабанинг 70 йиллиги» эсдалик юбилей медаллари, пул мукофоти ва байрам совғалари топширилди. Бу, албатта, мамлакатимизда уруш ва меҳнат fronti фахрийларига юксак ҳурмат-эҳтиром кўрсатилаётганинг, улар ҳамиша эъзозда эканлигининг амалий ифодаси бўлди.

Бахтиёр РАҲМАТОВ,
катта лейтенант.
Бухоро вилояти.

Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси ва ички ишлар идоралари фахрийси, истеъфодаги майор Ҳайдарали Қўзибоев тўқсон бир баҳорни қаршилади. Шунга қарамай у Ўзёвон тумани ИИБ фахрийлар кенгашининг раиси сифатида фаолият кўрсатиб, ёш ходимларни бурчга садоқатли, она-Ватанга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялаш ишларига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда.

Вилоят ва туман ИИБлари раҳбарияти вакиллари Ҳайдарали Қўзибоевнинг хонадонидан бўлиб, унинг ҳолидан хабар олишди. Хусусан, вилоят ИИБ ШТБХ бошлигининг биринчи ўринбосари, подполковник Қ. Абдурахимов уруш фахрийсига «Иккинчи жаҳон урушидаги Ҳалабанинг 70 йиллиги» эсдалик юбилей медаллари, пул мукофоти ва Ички ишлар вазирлигининг совғасини топширди. Ўз навбатида, Ҳайдарали Қўзибоев кўрсатилган юксак эътибор учун самимий миннатдорлик билдириб, ички ишлар идоралари фаолиятини янада такомиллаштириш, ходимларнинг касбий маҳоратини оширишда бундан кейин ҳам камарбаста бўлишини таъкидлади.

Бўрибой ОМОНЗОДА.
Фарғона вилояти.

Тадбир

«ЖАНГГОҲ» ЁШЛАРНИ ЧОРЛАЙДИ

Кун сайин чирой очаётган пойтахтимизда муҳташам бинолар, хушманзара сайилгоҳлар ҳам кўпайиб бормоқда. Маданият ва истироҳат боғларида эса шаҳар аҳолиси ва меҳмонларнинг мириқиб ҳордиқ чиқариши учун барча шарт-шароитлар яратилган.

Республика ИИБ «ЖАР» спорт-соғломлаштириш мажмуасига қарашли Абдулла Қодирий номи-

даги маданият ва истироҳат боғида ҳам бундай кенг қўламли ишлар амалга оширилди. «Семурғ»

номли болалар томошагоҳи, кичик ҳайвонот боғи ва ҳар хил аттракционлар шулар жумласидандир. Турли спорт мусобақалари, ўйин ва томошаларни ўтказишда янада қулайлик яратиш мақсадида мазкур боғда «Жанггоҳ» спорт аренаси барпо этилди. Бу маскан бир ярим минг нафар кишига мўлжалланган бўлиб, жаҳон андозаларига мос замонавий тарзда жиҳозланган. Янги спорт аренасининг тантанали очилиш маросимида ИИБ раҳбарияти, фахрийлари, таълим муассасалари тингловчи ва курсантлари, «ЖАР» ССМ қошидаги ҳарбийлаштирилган махсус мактаб-интернат ўқувчилари, оммавий ахборот воситалари вакиллари ва бошқа меҳмонлар иштирок этди.

Тадбирни Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг ўринбосари, полковник А. Мирзаев очиб, бугунги кунда ёшларни соғлом, баркамол, маънан ва жисмонан етук қилиб тарбиялашга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади. Бу борадаги ишлар кўлами тобора кенгайиб бораётганини айтиб, мазкур спорт аренаси ҳам ёшлар учун яратилган улкан имкониятлардан бири эканини эътироф этди.

Мажмуа қошидаги каратэ, гимнастика ва рақс тўғралаклари аъзоларининг кўргазмалари чиқишларини ҳам томошабинлар қувонч билан кутиб олишди. Таниқли санъаткорлар ва сўз усталари тадбирнинг кўтаринки руҳда ўтишига муносиб ҳисса қўшишди.

Иномжон ИМОМХУЖАЕВ,
Шавкат КАҲҲОРОВ
олган суратлар.

Амалий машғулот

ҲАМКОРЛИК
РИВОЖЛАНИШГА АСОС

Мамлакатимизда ёнгин хавфсизлиги хизмати ривожланиб, такомиллашиб бормоқда. Вилоят, шаҳар ва туман ИИБ ёнгин хавфсизлиги хизматлари учун республика ИИБ Ёнгин хавфсизлиги олий техник мактабида ҳар йили кўплаб олий маълумотли мутахассислар тайёрлаб берилапти. Бундан ташқари, хизматлар янги-янги замонавий техникалар, ёнгин ўчириш воситалари билан таъминланмоқда. Зарур техника воситаларининг аксарияти юртимизда ишлаб чиқарилаётгани ҳам хизматни зарур жиҳозлар билан таъминлаш, жойларда ёнгинларнинг олдини олиш ва юз берганларини тезда бартараф этиш имкониятини берапти.

Шу ўринда ёнгин офатининг олдини олиш, содир бўлганда эса уни тезда бартараф этиб, мол-мулклар, уй-жой, иншоотларни ёнгиндан сақлаб қолиш, талафотни камайтириш, энг муҳими, инсонларнинг ҳаётдан бевақт кўз юмиши ва жароҳат олишларига йўл қўймаслик борасида бошқа хизматлар билан ҳамкорлик қилинаётганини алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиз.

Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги билан йўлга қўйилган ҳамкорлик кўзланган натижаларни бераётганига кўп мисоллар келтириш мумкин. Турли табиий офатлар, масалан, ер силкиниши рўй берганда, электр симлари узилиши, трансформаторларнинг шикастланиши, электр асбобларининг синиши натижасида ёнгин келиб чиқиши мумкин. Ана шундай вазиятларда ёнгин хавфсизлиги ва фавқулодда вазиятлар хизматлари ходимлари биргаликда ҳаракат қилишади.

Шунга ўхшаш ҳолатларда биргаликда амалга оширилаётган ишлар юзасидан белгиланган режа асосида амалий машғулотлар ўтиб турилади. Яқинда ана шу мақсадда ИИБ Ёнгин хавфсизлиги олий техник мактабида республика Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг Фуқаро муҳофазаси институтидан бир гуруҳ вакиллари ташриф буюришди. Ташриф давомида ўзаро билим, тажриба алмашиш мақсадида кўргазмалари амалий машғулотлар ташкил этилди. Машғулотларда ФВВ ходимлари радиация таъсиридан ҳимояланиш ва аҳолини эвакуация қилиш қоидаларини маҳорат билан амалда кўрсатиб беришди. ИИБ ЁХОТМ курсантлари томонидан эса ёнгинларда захарли тутун таъсиридан инсонларни қутқариш ва ёнгинни бартараф этиш усуллари, қоидалари кўргазмалари тарзда намоиш этилди. Машғулотлар чоғида замонавий радиация ва ёнгин таъсиридан ҳимояловчи кийимлар, асбоб-анжомлар, хавфсизлик мосламалари, алоқа воситалари ва аппаратлардан фойдаланилди. Машғулот сўнггида томонларни қизиқтирган масалалар юзасидан савол-жавоб бўлди. Табиий офатлар ва фавқулодда вазиятлар чоғида амалга оширилиши лозим бўлган вазибалар юзасидан ўзаро фикр алмашилди. Пировардида амалий машғулот жараёнида қўлга киририлган ютуқлар ва йўл қўйилган камчиликлар таҳлил қилинди. Келгусида бундай тадбирларнинг кўпроқ ўтказилиши ҳар икки томон вакиллари учун жуда фойдали бўлиши таъкидланди.

Ислом МУҲАМЕДОВ,
катта лейтенант.

2015 йил – Кексаларни эъзозлаш йили

Шу кунларда республикаимизнинг барча ҳудудларида жорий – Кексаларни эъзозлаш йили ҳамда 9 май – Хотира ва қадрлаш куни муносабати билан турли тадбирлар бўлиб ўтмоқда. Уларда уруш ҳамда меҳнат фахрийлари, юртимиз тинчлиги ва осойишталигини таъминлаш йўлида фидокорона хизмат қилган, мамлакатимизнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиётига катта ҳисса қўшган кекса авлод вакилларига юксак эҳтиром кўрсатилаётир.

ИИБ Фахрийлар кенгаши ва вазирлик ШТБХХ томонидан ҳудудий бошқармалар билан ҳамкорликда ташкил этилаётган тадбирларга бутун умрини, куч, билим ва салоҳиятини эл-юрт осойишталиги йўлида сарфлаган ички ишлар идораларининг фахрий ходимлари тақлиф қилиниб, байрам муносабати билан улар моддий-маънавий рағбатлантирилмоқда. Ана шундай тадбирлардан бири Жиззах вилояти ИИБда бўлиб ўтди.

Тадбирни вилоят ИИБ фахрийлар кенгаши раиси, истеъфодаги полковник Н. Маҳаматов очиб, мамлакатимизда кексаларга алоҳида эътибор ва ғам-хўрлик кўрсатилаётганини таъкидлади. Шунингдек, у ўз сўзида ёш ходимларни касбга ва хизмат бурчига садоқат

ИЗЗАТ-ИКРОМ КЎРСАТИЛДИ

руҳида тарбиялаш, уларда юксак ватанпарварлик туйғусини шакллантиришда фахрийларнинг ибратли ҳаёт йўли, бой иш тажрибаси муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд этиб, бу борада вилоятда амалга оширилаётган ишларга тўхталди. Шундан сўнг вилоят ички ишлар идораларида самарали хизмат қилган, бугунги кунда ҳам ижтимоий ҳаётда фаол иштирок этиб келаётган бир гуруҳ фахрийларга ИИБ Фахрийлар кенгашининг Фахрий ёрлиқлари ҳамда

«Ўзбекистон Республикаси ИИБ фахрийси» кўкрак нишонлари топширилди.

Тадбир доирасида фахрийлар вилоят ИИБ музейига ташриф буюриб, бу ердаги экспонатлар билан яқиндан танишдилар.

Бундай тадбирлар Тошкент шаҳар ИИББ ва Сирдарё вилояти ИИБда ҳам бўлиб ўтди.

Ғайратжон БОЛТАБОВЕВ,
ИИБ Фахрийлар кенгаши аъзоси,
истеъфодаги полковник.

КҮН ТАРТИБИДА –
ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИК

Республикаимиз ички ишлар идораларида шарқ яккакурашларини оммалаштиришга катта эътибор қаратилмоқда. Жумладан, Тошкент шаҳар ИИББ ШТБХХ касбий тайёргарлик марказида ҳам ходимларнинг шарқ яккакураши билан шуғулланиши учун барча зарур шарт-шароитлар яратилган. Шу боис соҳа ходимлари самбо, каратэ, таэквандо, кўл жанги бўйича мамлакат ва халқаро миқёсдаги турли мусобақаларда муваффақиятли қатнашмоқда.

Тошкент шаҳар ИИББ раҳбарияти томонидан бош бошқарма қўйи тизимлари шахсий таркиби билан жисмоний тайёргарлик машғулотларини сифатли ташкил этиш ва олиб бориш, жойларда истеъдодли ёш спортчиларни аниқлаш ҳамда уларни келгусида ички ишлар идораларига танлаб олиш масалаларига бағишланган конференция ўтказилди. Республика Шарқ яккакурашлари ва жанг санъатини ривожлантириш маркази билан ҳамкорликда ташкил этилган мазкур анжуманда «Динамо» ЖТЖ кенгаши махсус жисмоний тайёргарлик маркази, Тошкент шаҳар ИИББ ХООБ масъул ходимлари ва жойлардаги мураббийлар иштирок этди.

Тадбирда шаҳар ИИББ ШТБХХ бошлигининг ўринбосари, подполковник Б. Абдуллаев сўзга чиқиб, пойтахт ички ишлар идоралари ходимлари ўртасида шарқ яккакураши турлари билан шуғулланувчилар сони кўпайиб бораётганини мамнуният билан қайд этди. Шу билан бирга, уларнинг сафини янада кенгайтириш лозимлигини таъкидлади.

Конференция якунида Республика Шарқ яккакурашлари ва жанг санъатини ривожлантириш марказининг юқори малакали мутахассисларини жалб этган ҳолда, пойтахт ички ишлар идоралари ходимлари ўртасида спортнинг яккакураш турлари бўйича машғулотлар ўтишга келишиб олинди.

Фурқат ҒАЙБУЛЛАЕВ,
кички сержант.

ҚУЛАЙ ШАРОИТ –
САМАРАДОРЛИК ГАРОВИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

– Тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланаман, – дейди шу ерлик фуқаро А. Комилов. – Ўтган йили савдо дўконимда уч марта майда ўғирлик жинояти содир этилган эди. Энди кўриқлаш бўлими хизматидан фойдаланаётганим туфайли кўнглим тинч, хавотир ва ҳадиқларга ўрин қолмади. Ходимларнинг хизматидан миннатдорман...

Соҳа ходимлари ўзларининг асосий вазифалари билан чекланиб қолмасдан, туман миқёсида ўтказилаётган «Тозалаш – Антитеррор», «Арсенал», «Қорадори» сингари кўплаб тадбирларда ҳам фаол иштирок этишмоқда. Хусусан, ана шундай тадбирларда саккизта ҳар турдаги жиноятларни очишда уларнинг алоҳида ҳиссаси бор. Бундан ташқари, оғир жиноят содир этиб, анча вақтдан буён қидирувда юрган шахс ҳам кўриқлаш хизмати ходимлари томонидан қўлга олинди. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Муҳими, ходимларнинг ўз вазифасини сидқидилдан бажараётгани мана шундай ютуқларга эришиш имконини берапти.

Яқинда бўлим ходимларига яна бир қулайлик яратилди: шахсий таркиб билан ўқув машғулотларини ўтказиш, уларнинг маданий дам олиши, руҳий чиниқиши, алоқа воситаларидан тўла баҳраманд бўлишига ҳар томонлама мослашган янги, икки қаватли замонавий бино қурилиб, фойдаланишга топширилди.

– Бундай шарт-шароитлар хизмат самарадорлигини янада оширишига шубҳа йўқ, – дейди Чортоқ тумани ИИБ ҳузурдаги туманлараро кўриқлаш бўлими бошлиғи, подполковник Рустамжон Дориббоев.

А. ҲАҚБЕРДИЕВ.
Наманган вилояти.

▼ Эҳтиром

Инсон кексайгани сайин ҳаётга бўлган меҳри ортиб бораверар экан. Иккинчи жаҳон уруши синовларини бошидан кечирган истеъфодаги майор Каримбой Худойберганов ҳам ҳаётга теран назар ташлайдиган фидойи инсонлардан биридир.

Ховлидаги сўрида ўтириб, табиатнинг бетакрор гўзаллигини томоша қилаётган отахон беихтиёр ўша суронли йилларни эслади: ўшанда эндигина 17 ёшга кирган бўлса-да, ҳарбий хизматга чақиришди. Ёш жангчи Ватан ҳимояси йўлида мардлик намуналарини кўрсатди...

Уруш тамом бўлгач, туғилган гўшаси – Хоразмга қайтди ва эл-юрт осойишталигини таъминлашга аҳд қилди. Қатъий қарорли йигитни Урганч шаҳар ИИБ патруль-пост хизматида қабул қилишди. Ўзи қизиққан соҳада хизматнинг дастлабки кунидан бошлаб жамоат тартибини сақлаш, содир бўлган жиноятларни фош этишда самарали хизмат қилди. У зиммасидаги вазифаларни ўз вақтида бажариш билан бирга ИИБ Тошкент олий мактабини ҳам сирдан тамомлади. Шарафли касбада самарали хизмат қилган

К. Худойберганов жуда кўп йиллар юрт осойишталигини таъминлашга муносиб ҳисса қўшди ва ўз касбига садоқатли шогирдларни тарбиялади.

– Кексалари эъзозланган юртнинг эртаси порлоқ бўлади, – дейди Каримбой ота. – Биз ана шундай келажаги буюк давлатда яшаётган бахтли кексалармиз. Давлатимиз томонидан кўрсатилаётган ғамхўрлик ва меҳр-муруватлар биз, қарияларга куч-қувват бағишламоқда.

Эътибор ва эъзоздан руҳланиб республика ИИБ Фахрийлар кенгашининг «Кексалик бекорчилик эмас!» шioriга амал қилган ҳолда ёшлар тарбиясига, жамиятимиз ривожига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшишга ҳаракат қилаёلمиз. Зеро, бу хайрли ишлар ёшларимиз учун ибрат бўлмоғи лозим.

Отахоннинг айтганича бор: у киши айна кунда Хоразм вило-

САОДАТ МАНЗИЛИ

яти ИИБ фахрийлар кенгашининг фаол аъзоларидан бири сифатида ёш ходимлар, таълим

муассасалари ўқувчи ва талабалари билан ўтказилаётган учрашувларда ҳамisha фаол ишти-

рок этиб, уларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашда ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда.

– Каримбой ака нафақага чиққач, ўзининг беминнат ёрдами билан маҳалла аҳлининг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлди, – дейди истеъфодаги полковник Шарофхон Абдуллаев. – Тинчлик ва осойишталиқни таъминлаш, тўй-маросимларга бош-қош бўлиш, оилавий келишмовчиликларга барҳам беришда у кишининг ҳиссаси катта бўлапти.

Тинч ва осойишта яшаш, эркин меҳнат қилиш, ўзини шу буюк халқнинг фарзанди, деб билиш ва унга сидқидилдан ҳалол хизмат қилиш ҳар бир инсон учун чинакам бахтдир. Истеъфодаги майор Каримбой Худойберганов ҳам фидойи инсонлиги билан ана шундай бахтли ҳаёт гаштини сураётган инсонлардан биридир.

Х. РАЗЗОҚОВ.

Хоразм вилояти.

Суратда: истеъфодаги майор Каримбой Худойберганов (ўнгда) истеъфодаги полковник Шарофхон Абдуллаев билан хизмат даври хотираларини эсламоқда.

Муаллиф олган сурат.

▼ Ибрат

ОТА ЎГИТИГА АМАЛ ҚИЛИБ...

Нурали Норпўлатовни нафақат Пастдарғом туманида, балки Самарқанд вилоятида ҳам кўпчилик, айниқса, ички ишлар идоралари ходимлари ҳали-ҳамон чуқур ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олади. Бунинг сабаби бор, албатта. У вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБда узоқ йиллар хизмат қилди. Ёш ходимларни касбга йўналтириш, улар маънавиятини юксалтиришда жонбозлик кўрсатиб, муайян ютуқларни қўлга киритишга муносиб ҳисса қўшди.

Иш деб оиладан, оила деб ишдан бутунлай воз кечган киши ҳаётда барча топганларини йўқотиши мумкин. Аммо Нурали ака бу икки нозик жиҳатни бирдай олиб боришга ҳаракат қилди: тифиз хизмат жараёнида ҳам оила ва фарзандлар тарбиясига вақт ажратди. Ота касбини танлаган икки нафар фарзанди эл-юрт осойишталиги йўлида хизмат қилиш оғир ва машаққатли, аммо шарафли эканлигини дилдан ҳис қилган бўлса, ажаб эмас.

Афсуски, ички ишлар идоралари фахрийси, нафақадаги майор Нурали Норпўлатовга шарафли касб ортидан ўзи сингари обрў топаётган фарзандлари эришаётган ютуқларни кўриш насиб этмади. Унинг катта ўғли – майор Зиёдулла Норпўлатов кўп йиллар вилоят ИИБда масъул лавозимларда самарали фаолият юритди. Ўтган йили зўр ҳурмат-эҳтиром ила нафақага кузатилди. Профилактика катта инспектори, капитан Дилшоджон Норпўлатов эса айна пайтда Пастдарғом туманидаги «Дурмонтепа» қишлоқ фуқаролар йиғинига хизмат кўрсатувчи милиция таянч пунктида фаолият кўрсатяпти.

Катта ҳудуднинг ташвишлари ҳам катта бўлади. Бу табиий ҳол. Капитан Дилшоджон Норпўла-

тов хизмат вазифасини бажараётган ҳудудда ҳамма ишлар рисоладагидек дейилса, муболаға бўлади. Бироқ кўрилаётган амалий чора-тадбирлар натижасида бу ерда кейинги йилларда ҳуқуқбузарликлар сони кескин камайгани бор гап. Масалан, ишсизларнинг бандлигини таъминлаш масаласини олайлик. Профилактика катта инспектори, маҳалла фаоллари ва оқсоқоллари ҳамда тадбиркорлар ўртасидаги мустаҳкам ҳамкорлик туфайли сўнгги икки йил ичида ўндан ортиқ турли ишлаб чиқариш тармоқлари ишга туширилиб, 500га яқин ёшларнинг бандлиги таъминланди. Бу саъй-ҳаракатлар нафақат оилаларга кут-баракани киритди, балки келиб чиқиши мумкин бўлган ҳуқуқбузарлик ва жиноятларнинг олдини олишда ҳам бош омил бўлди.

– Хизмат фаолиятимда отамнинг панд-насихатлари, ички ишлар ходими сифатида берган йўл-йўриқлари асқотади, – дейди капитан Д. Норпўлатов. – Акам – нафақадаги майор Зиёдулла Норпўлатовдан ҳали-ҳануз айрим масалаларда маслаҳат сўраб тураман. Чунки профилактика инспекторидан катта куч, мустаҳкам касбий билим ва кўникма, асосийси, фидойилик талаб этилади.

Профилактика катта инспектори, капитан Дилшоджон Норпўлатов ўз соҳасини яхши билади. Қолаверса, ҳудуд аҳолиси турмуш тарзини чуқур ўрганган. Фуқаролардан зарур пайтда маслаҳатини аямайди. Буларнинг барчаси аҳолининг унга нисбатан ҳурматини оширишга хизмат қилаётгани шубҳасиз.

Дарвоқе, қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Норбек Норқобилов узоқ йиллар ички ишлар идораларида фаолият кўрсатиб, нафақага чиққан. У профилактика инспекторларига қўйилаётган бугунги кун талабини жуда яхши билади. Шунинг учун ҳам капитан Дилшоджон Норпўлатовга ҳар ишда мададкор, яқин ҳамкор. Айниқса, ёшлар тарбияси борасида олиб борилаётган ўзаро ҳамкорлик алоҳида эътиборга молик. Ҳудуддаги 7 та умумтаълим мактаби, 1 та касбхунар коллежи остонасидан уларнинг қадами узилмайди: бир гал ҳуқуқий мавзуда ўқувчилар билан суҳбат уюштиргани келишса, бошқа сафар турли мусобақалар, спорт беллашувлари ўтказиш ташаббусори бўлишади. Улар ташаббуси ва саъй-ҳаракати билан икки йил аввал милиция таянч пункти қошида бунёд этилган спорт майдони эса доимо гавжум.

Ҳудудда айтса арзигулик ютуқлар бисёр. Уларнинг барчаси, аввало, фуқароларнинг аҳиллиги, оқсоқол ва профилактика инспекторининг аниқ мақсад сари интилиши самарасидир.

Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ.
Самарқанд вилояти.

▼ Умидли ёшлар

Ховослик Бозоркул ака бутун умр ҳайдовчилик қилди. Шу боис ҳам катта ўғли Нурали ҳарбий хизматни ўтаб келганида, унга ҳайдовчи бўлишни маслаҳат берди. Нурали отасининг гапини икки қилмасдан Боёвут туманидаги касбийлаштирилган ёнғин хавфсизлиги қисмига ҳайдовчи бўлиб ишга кирди.

ҚАТЪИЯТЛИ ВА ИЗЛАНУВЧАН ХОДИМ

Хизмат давомида, ёнғинларни ўчириш пайтида олов ичига кириб офатни бартараф этаётган, «тилсиз ёв» исканжасидан одамларни олиб чиқаётган йигитларни кўриб, Нуралининг қалбида ёнғин ўчирувчи бўлиш иштиёқи туғилди. Унинг бу қароридан Бозоркул ака бироз иккиланиб турганди, раҳматли онаси Фазилат опа эса хавотир билан «Йўқ ўғлим, ҳайдовчилигингни қилавер!» деди. Нурали эса «Барибир ёнғин ўчирувчи бўламан!» деди қатъий оҳангда.

Синов имтиҳонларидан ўтгач, уни Янгиер шаҳридаги ҳарбийлаштирилган ёнғин хавфсизлиги қисмига юборишди. Лекин Нурали бу билан чекланиб қолмади, энди ўқиб билимини ошириш имкониятини излади. Ана шу мақсадда ИИБ Академияси Сержантлар таркибини тайёрлаш бўйича олий курсларига ҳужжат топширди. Тест синовларини аълога топшириб, курсант бўлганини отасига айтганида Бозоркул аканинг кўзлари намланди, қалби севинчга тўлди.

Ўқишни битириб келганида вилоят ИИБ раҳбарияти Нуралига ўзи туғилиб ўсган Ховос туманига хизматга йўлланма берди. Туман ИИБ ЁХБда инспектор лавозимида фаолият бошлаган мақоламиз қахрамони жойларда профилактик ишларни янада кучайтиришга жиддий эътибор қаратди. Профилактик тадбирларнинг таъсирчанлигини ошириш учун видеоро-

лик ва лавҳалардан кенг фойдалана бошлади. Айниқса, мактаб ва коллеж ўқувчиларига шу йўл орқали ёнғин келиб чиқиши, унинг аянчли оқибатларини тушунтиришга ҳаракат қилди.

– Хизмат йилларим давомида кўплаб ёш ходимлар билан ишладим, – дейди Ховос тумани ИИБ ЁХБ бошлиғи, майор Хусан Ҳайдаров. – Улар орасида сержант Нурали Алиев ажралиб туради. Билмаганини сўрашдан ийманмайди, билганини бошқаларга ўргатишдан эринмайди. Жуда сергайрат, ҳар қандай шароитда ҳам топшириқни астойдил бажаришга интилади.

Инсон изланиш, ҳаракат орқали мақсадига эришади. Бунга сержант Нурали Алиев фаолияти мисолида ҳам амин бўлиш мумкин. У 2014 йил якунлари бўйича «Давлат ёнғин назоратининг энг яхши инспектори» кўрик-танловининг вилоят босқичида голиб бўлиб, республика босқичи йўлланмасини қўлга киритди.

– Танловга тайёргарлик давомида устозларга мурожаат қилдим, улардан билмаганларимни ўргандим, – дейди у. – Устозларимнинг ишончини оқлашга ҳаракат қилдим. Яна энг муҳими, касбдошларим билан нафақат беллашдик, қимматли тажриба ҳам алмашдик.

Бутун республикадан келган рақиблар, айниқса, ёнғин хавфсизлиги хизматининг энг тажрибали ходимлари олдида эсанкираб қолмасдан ҳар бир саволга аниқ жавоб бериб, вазифаларни аъло даражада бажарган Нурали Алиев кўрик-танлов якунларига кўра биринчи ўринга лойиқ деб, топилди. Бошқача айтганда, у устозларига берган ваъдасининг устидан чиқди.

Сержант Нурали Алиевнинг орзулари кўп. Келгусида хизматнинг етук мутахассиси бўлиб, ёнғинларнинг олдини олиш ва офатни бартараф этиш йўлида амалга оширилаётган ишларга муносиб ҳисса қўшиш, бу йўлда ўқиб-ўрганиш, билим ва маҳоратини ошириш. Ушбу хайрли мақсад-орзулари рўёбга чиқишида унга омадлар тилаймиз.

Ҳасанбой БЕРДИЕВ,
катта лейтенант.
Сирдарё вилояти.

ЭЛГА ҚАЙИШГАН КАМ БЎЛМАС

Осойишталик таъминланган, барқарор турмуш тарзи давом этаётган ҳудудда ривожланиш бўлади, аҳоли фаровон яшайди. Навбахор туманидаги мавжуд милиция таянч пунктларида хизмат қилаётган профилактика инспекторлари маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинлари фаоллари билан ҳамкорликни яхши йўлга қўйишган.

— Профилактика инспектори ҳамиша аҳоли орасида бўлиши лозим, — дейди туман ИИБ бошлиғи, майор Б. Усмонов. — Фуқароларнинг турмуш тарзи, дарду ташвишларидан воқиф бўлиш жуда муҳим. Ана шундагина мақсадга эришамиз. Ҳар қандай ҳуқуқбузарлик, жиноятнинг пайини қирқамиз.

Туманда кенг камровли профилактик тадбирлар мунтазам олиб борилмоқда. Натижада жиноятчилик кескин камайди. Содир этилган жиноятлар ҳам ўз вақтида — «иссиқ

изида» очилапти. Ҳар бир маҳаллада профилактика инспекторлари, «Маҳалла посбони» жамоат тузилмаси вакиллари ва фаоллар иштирокида тунги навбатчилик ташкил этилган. Аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб борилмоқда.

Барча милиция таянч пунктлари маҳалла фуқаролар йиғини билан битта бинода жойлашган. Бу аҳолига яқин бўлиш, ҳамкорлик қилиш, зарур бўлиб қолганда ҳар қандай муаммони ҳал этишга ёрдам бермоқда. Профилактика инспекторлари томо-

нидан ҳуқуқбузарликларни аниқлаш ва тегишли чоралар кўриш борасидаги кўрсаткичлар ўтган йилга қараганда яхшиланди.

Жорий йилнинг биринчи чорагида профилактика инспекторлари саккиз нафар спиртли ичимликка ружу қўйган шахсни мажбурий даволаш муассасасига жойлаштирди. Айтилган пайтда уларнинг уч нафари даволаниб, оиласи бағрига қайтгач, иш билан таъминланди.

Шунингдек, ўғрилиқ, қиморхона ташкил этиш, қўшмачилик билан шуғулланиш каби жиноятлар профилактика инспекторлари томонидан фош этилди. Яна икки нафар қидирувдаги шахсни тергов идораларига топширишди. Ноконуний ов қуролларини сақлаб келаётган икки фуқаро аниқланиб, жиноий жавобгарликка тортилди.

Бундай натижаларга профилактика инспекторларининг хизмат

ҳудудида ўта хушёрлик ва сезгирлик билан фаолият кўрсатаётгани, бирор-бир воқеа-ҳодиса уларнинг назаридан четда қолмаётгани тўғрисида эришиляпти, десак хато бўлмайди. Жорий йилнинг ўтган даврида аксарият маҳалла-райда жиноят содир этилишига йўл қўйилмади.

Шу ўринда самарали фаолияти билан ҳамкасбларига ибрат бўлаётган ходимларни тилга олиб ўтсак арзийди.

Профилактика катта инспектори, майор С. Нормаматов, профилактика инспекторлари, капитанлар Н. Нормуродов, У. Тошпўлатов, катта лейтенант Х. Давлатов шулар жумласидандир. Номлари қайд этилган осойишталик посбонларининг тажрибаси, билим ва кўникмаси ёш ходимларни тарбиялашда ҳам қўл келмоқда.

Бир сўз билан айтганда, туман ИИБ ҲООБ ходимлари ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашиш, осойишталикни таъминлаш йўлида самарали фаолият кўрсатишмоқда. Ўз вазифаларига виждонан ёндашаётган соҳа ходимларидан аҳоли миннатдор.

Мирзокул АҲАДОВ.

Навоий вилояти.

Суратда: профилактика инспектори, катта лейтенант Хуршид

Давлатов «Янгийўл» қишлоқ фуқаролар йиғини фаоллари билан суҳбатлашмоқда.

Муаллиф олган сурат.

ЭҲТИЁТКОРЛИК ҲАР ДОИМ ЗАРУР

Кунлар исиб, хонадонларда иситиш тизимларини ишлатишга ҳожат қолмади. Газ, электр ва ўтин-кўмир ишлатиладиган печлар «таътилга чиқди». Ёнғинга сабаб бўладиган омиллар камайди. Лекин бу ёнғин хавфи бутунлай йўқолди, дегани эмас. Бинобарин, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя қилиш, айниқса, хонадонларда ёритиш чироклари, электр асбобларидан фойдаланишда хушёр-

қолтин туманида ўтган қиш мавсумида бир марта ёнғин содир бўлди. 2014 йилги мавсумда эса олти марта ёнғин қайд этилганди. Кўриниб турибдики, ёнғинлар сони кескин камайди. Бунга соҳа ходимлари томонидан профилактик тадбирлар мунтазам йўлга қўйилгани, аҳоли ўртасида ёнғин хавфсизлигини таъминлашга қаратилган самарали тарғибот ишлари олиб борилгани тўғрисида эришилди. Шу боис ҳам профилактик ишлар сусайгани йўқ.

— Тасдиқланган режага мувофиқ ўтган давр мобайнида аҳоли ўртасида олиб борилган профилактик ишлардан ташқари тадбиркорлар учун ҳар ойда «Очиқ эшиклар кунини» ташкил этилмоқда, — дейди туман ИИБ ЁХБ бошлиғи, катта лейтенант Б. Убайдуллаев. — Бу тадбирда тадбиркорларнинг муаммолари ўрганилиб, уларга мурожаатлари бўйича амалий ёрдам берилляпти. Хусусан,

ёнғин хавфсизлиги ташвишгоҳларини ўрнатиш, бирламчи ёнғин ўчириш воситалари билан таъминлаш сингари кўплаб масалалар ўзининг ижобий ечимини топмоқда. Шунингдек, ёнғин хавфсизлиги юзасидан ўтказилаётган учрашув ва суҳбатларда ходимларимиз билан бирга, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари вакиллари ҳам фаол иштирок этаётганини айтиб ўтиш жоиз.

Туман ИИБ ЁХБ шахсий таркибининг жанговар тайёргарлигини ошириш мақсадида етти марта амалий-тактик машқ ва машғулотлар ўтказилди. Шунингдек, режадан ташқари туман марказий ўйингоҳи, Гидромелиорация ва хизмат кўрсатиш касбхона коллежи, «Сардоба пахта тозалаш» ҳиссадорлик жамиятида амалий-тактик машғулотлар ташкил этилди. Машғулот давомида ишчи-хизматчилар, ўқувчилар ёнғин содир бўлганда биринчи гал-

да амалга ошириладиган ишларни ўзлари бажарди.

Соҳа ходимлари томонидан тумандаги эллиқдан ортиқ корхона, муассаса ва ташкилотлар ҳамда беш мингга яқин аҳоли турар жойлари тўлиқ, қайта ва тезкор текширувдан ўтказилди. Пировардида, ёнғин хавфсизлиги қоидаларига амал қилмаган ёки тегишли кўрсатмаларни бажармаган 31 нафар раҳбар, жавобгар шахс ва фуқаро салкам тўрт миллион сўм миқдорида маъмурий жавобгарликка тортилди. Ёнғин келиб чиқиши мумкин бўлган ўн та бино ва иншоотда иш фаолияти вақтинчалик тўхтатилди, юзга яқин электр ускуна, мослама ва агрегатлардан фойдаланиш тақиқланди. Мавжуд муаммо, камчилик ва нуқсонлар бўйича тегишли ташкилотларга ахборотнома ва тақдимномалар киритилди.

Офат кутилмаганда рўй беради. Ёнғин фуқароларнинг бепарволиги, эътиборсизлиги тўғрисида содир бўлади. Шунинг учун ҳам туман ИИБ ЁХБ ходимлари бор имкониятларини ишга солиб, жойларда профилактик ишларни кучайтиришга, ҳар бир хонадон, корхона, ташкилот ва муассасада ёнғин хавфсизлиги қоидаларига риоя этилишига эришишга ҳаракат қилмоқда.

Садриддин ШАМСИДИНОВ.

Сирдарё вилояти.

«101» ХАБАР ҚИЛАДИ

Ўтган ҳафта мобайнида республикамиз ҳудудида 146 та ёнғин қайд қилинди. «Тилсиз ёв» сабабли тўрт нафар фуқаро тан жароҳати олган. Ёнғин ўчирувчилар томонидан 719 млн. сўмдан ортиқ қурилиш материаллари ва 537 млн. сўмга яқин моддий бойликлар сақлаб қолинган.

Самарқанд шаҳар Кавола маҳалласида яшовчи фуқаро Д. Аҳадовнинг уйда электр симларининг эскириб, фойдаланишга яроқсиз бўлиб қолгани учун қисқа туташув рўй беради ва ёнғин содир бўлган. Оқибатда хонадондаги жиҳозлар, томи ва шифт қисми ёниб кетган. «Тилсиз ёв» ён қўшнилари уйига ҳам ўтиб, том ва шифт қисмлари зарарланган.

Электр симларининг фойдаланиш муддати ўтиб, эскириб кетганига эътиборсизлик **Андихон шаҳар** Мирзо Улуғбек кўчасида истиқомат қилувчи Н. Муҳаммадние-зовнинг хонадонидан ҳам ёнғин чиқишига сабаб бўлди. Содир бўлган қисқа туташув ёнғинга айланган, унинг

томи ва шифт қисмини ёндирган. Олов ён қўшни А. Маткаримованинг уйига ҳам ўтиб, том ва шифтининг бир қисмини ёндирган.

Ҳар бир жиҳознинг, жумладан, электр симларининг фойдаланиш муддати белгиланган. Эскирган симлар белгиланган электр қувватини ҳам ўтказишга ярамай қолади. Хонадон эгалари буни вақтида аниқлаб, симларни янгисига алмаштирсалар, ёнғин офатининг келиб чиқиши сабабчиси бўлган қисқа туташувнинг олди олинади. Яна бир томони, электр асбобларидан фойдаланиш қоидаларига ҳам қатъий амал қилиш зарур.

Жалолiddин ҲАКИМОВ,
майор.

ОСОЙИШТАЛИК ЙЎЛИДА

Ички ишлар идораларининг эксперт-криминалистика хизматига ҳам катта эътибор берилляпти. Соҳа энг замонавий техника воситалари билан таъминланиб, ходимларнинг самарали хизмат қилишлари ва эксперт-тадқиқот ишлари олиб боришлари учун барча зарур шароитлар яратилмоқда. Бу эса жиноятларни аниқлаш ва очишда ўз самарасини бераляпти.

Хоразм вилояти ИИБ эксперт-криминалистика бўлими ходимлари ҳам белгиланган режа асосида ўтказилаётган ўқув ва амалий машғулотларда фаол иштирок этиб, ўз маҳоратларини мустаҳкамлаб боришляпти. Бўлимнинг тажрибали мутахассислари хизматга янги қабул қилинган ёш ходимларга воқеа жойига чиқиб, техника воситаларини амалиётда қўллаш усуллари синчковлик билан ўргатишмоқда. Айни кунда ИИБ Академиясининг битирувчи босқич тингловчилари ҳам эксперт-криминалистика бўлимида амалиёт машғулотларини давом эттиришмоқда.

...Шовот туманида «Тез тиббий ёрдам» автомашинасининг тўсатдан ғойиб бўлиши ҳайдовчини саросимага солиб қўйди. У ўйлан

ўтирмай туман ИИБга кўнғироқ қилиб, автомашина олиб қочилганлиги ҳақида хабар берди. Зудлик билан вилоят худуди бўйича тезкор тадбир эълон қилинди. Орадан кўп вақт ўтмай Урганч туманидаги Чеккашоллик қишлоғи худудидан ўтувчи автомобиль йўлида олиб қочилган «Тез тиббий ёрдам» машинаси топилди. Воқеа жойига етиб келган тергов-тезкор гуруҳи таркибида бўлган эксперт-криминалистика гуруҳи ходимлари автомашинада қолдирилган қўл-бармоқ изларидан намуналар олишди. Учта бармоқ изларидан биттаси ҳайдовчига, қолган иккитаси эса бошқа нотаниш шахсга тегишли бўлиб чиқди. Тажрибали экспертлар зудлик билан уни «СОНДА» автоматлаштирилган дактилос-

копик идентификация тизими (АДИТ) базасида мавжуд бўлган қўл-бармоқ излари билан солиштириб кўришди. Автомашинада қолдирилган излар Урганч туманида яшовчи, муқаддам судланган К. Шарифбойга тегишли бўлиб чиқди. Гумон қилинувчи туман ИИБга

олиб келиниб, сўроқ қилинганда айбини тан олди. Маълум бўлишича, Шарифбой дўстининг тўйида спиртли ичимликни кўп истеъмол қилиб, маст бўлиб қолади. Тўйхонадан чиқиб уйга қайтиш ниятида такси тўхатмоқчи бўлади. Аммо ҳайдовчилар унинг мастлигини

кўриб, кира ҳақини олдидан беришини айтади. Аммо чўнтаги куруқ бўлгани учун ҳайдовчилар Шарифбойни олиб кетмайди. У нима қиларини билмай турганида йўл ёқасида турган «Damas» русумли автомашинага кўзи тушади. Бориб қараса, калити ҳам ўзида бўлгани қўл келиб, автомашинани ҳайдаб уйга йўл олади. Афсуски, ёнилғиси йўлда тугаб қолади. Шундан сўнг автомашинани қолдириб, уйга жўнади.

– Ходимларимиз бошқа соҳавий хизмат вакиллари билан ҳамкорликда содир этилаётган жиноятларни қисқа фурсатларда аниқлашда фаол иштирок этишляпти, – дейди вилоят ИИБ ЭКБ бошлиғи, подполковник Олимбой Эгамбердиев. – Жорий йилнинг ўтган даври мобайнида ходимларимиз томонидан етти юз маротаба воқеа жойлари

кўздан кечирилиб, содир этилган жиноятларга алоқадор бўлган 480 дан зиёд излар аниқланди. Шунингдек, 346 та эксперт-тадқиқот ишлари бажарилиб, қўл-бармоқ изларидан олинган намуналар ёрдамида 29 та жиноят «иссиқ изида» фош этилди.

Соҳавий хизмат ходимлари ўз зиммаларидаги масъулиятли вазифаларни сидқидилдан адо этиш билан бир қаторда ўтказилаётган спорт мусобақаларида, кўриқ-танловларда ҳам фаол иштирок этиб совиндорлар сафидан муносиб ўрин эгаллашмоқда. Ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликда амалга оширилаётган бундай саъй-ҳаракатлар юрт тинчлиги, осойишталигини таъминлашда муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Худойберган ЖАББОРОВ.

Хоразм вилояти.

Суратда: вилоят ИИБ ЭКБ бўлими бошлиғи, майор Зафар Ибрагимов ИИБ Академияси тингловчиси Дилмурод Юсуфов билан хизмат пайтида.

Муаллиф олган сурат.

БИР ХИЛ ИШЛАР БЎЛМАЙДИ

Сир эмаски, терговчилик энг мураккаб, машаққатли касблардан ҳисобланади. Ушбу соҳа вакиллари кўплаб тўсиқларни енгиб ўтишлари, бир қатор хусусиятларга эга бўлишлари лозим. Ҳақиқий терговчини икки жиҳат ажратиб туради. Булар касб маҳорати ва юксак маънавият.

Бугунги ҳикоямиз ана шу тўсиқларни енгиб ўта олган, ўзида соҳа учун зарур хусусиятларни шакллантира билган терговчи ҳақида. Улуғбек Авилов ИИБ Академиясини битиргач, Жалолқудуқ тумани ИИБ ҲООБ ВЕЎН ва ХПГ инспектори этиб тайинланди. Орадан икки йил ўтиб, ёш мутахассис хизматни давом эттириш учун тергов бўлимига юборилди. Унга бўлинма бошлиғи, подполковник Камолитдин Шаҳобутдинов устозлик қилди. Ёш ходим янги жойга тез кўниқиб, берилган топшириқларни бажаришга киришди.

Дастлаб, гиёҳвандлик воситаларининг ноқонуний айланиши, ўғрилиқлар, оғир тан жароҳати етказиш, йўл-транспорт ҳодисалари билан боғлиқ жиноят ишларини тергов қилди. Кейинроқ унга кўп эпизодли, мураккаб жиноят ишларини ишониб топшира бошлашди.

Баъзан мутахассис бўлмаган кишиларга иккита жиноят иши бир хилдек туюлади. Аслида бунақаси бўлмайди. Улар қайси жиҳатлари биландир бир-биридан фарқ қилади.

Бу воқеанинг юз берганига икки йилча бўляпти. Тешиктош қишлоғида бирин-кетин мол ўғрилиқлари содир этила бошланди. Аниқроғи, «Ойим – Тешиктош» йўли ёқасидаги адирда ўтлаётган сигир-бузоқлар

йўқолиб қоларди. Фуқароларнинг аризалари асосида ушбу ҳолат юзасидан жиноят иши кўзга тилди. Жиноят қидирув хизмати ходимлари томонидан тезкор-қидирув тадбирлари ўтказилди. Натижада бир неча ёш йигит жиноят устида ашёвий далиллар билан қўлга олинди.

Мазкур жиноят ишини Улуғбек Авилов тергов қилди. Дастлабки тергов ҳаракатлари чоғида мол ўғрилиқлари билан бутун бошли уюшган жиноий гуруҳ шугулланиши аниқланди. Гуруҳга муқаддам бир неча бор судланган Йўлдош Мирзаев (уюшган жиноий гуруҳ аъзоларининг исми шарифлари ўзгартирилган) бошчилик қилар экан. У гуруҳ таркибига ишламай бойишни истаган йигитларни саралаб олади. Сўнг уларнинг ҳар бирига аниқ «вазифа» топширади.

Дастлаб, тўдабоши моллар ўтлаб юрган жойни, теварак-атрофни синчиқлаб кузатган. Ҳеч ким йўқлигига ишонч ҳосил қилгач, телефон орқали ҳамтовоқларини чақирган. А. Парпиев ўзининг «Тико»сида гуруҳ аъзоларини воқеа жойига олиб келган. А. Содиков ўзига қарашли «Дамас» машинасида ўғрилган молларни ташиган. Б. Ахмедов

ва А. Шарипов эса бевосита ўғрилиқни амалга оширишган. Б. Усмонов бўлса пойлоқчилик қилиб, атрофдаги вазиятдан кўзқулоқ бўлиб турган.

Улар ўғрилган молларни бир неча кун гуруҳ аъзоларидан бирининг оғилхонасида сақлашган. Сўнг яқин атрофдаги қишлоқларга олиб бориб сотишган. Тергов ҳаракатлари жараёнида жами тўққизта жиноий ҳаракат исботланди. Гумон қилинувчилар тергов билан яқиндан ҳамкорлик қилишди, жабрланганларга етказилган зарарни қисман қоплашди. Жиноят ишлари бўйича Жалолқудуқ туман судининг қарорига кўра уюшган жиноий гуруҳ аъзолари турли муддатларга озодликдан маҳрум этилди.

– Тўғри, соҳамиз машаққатли, бўш вақтимиз деярли бўлмайди. Аммо шунга қарамай касбимни яхши кўраман. Бирор жиноятни очгандан сўнг бутун чарчоғим тарқаб кетади, – дейди катта лейтенант Улуғбек Авилов.

Борис КЛЕЙМАН.

Анджон вилояти.

Суратда: катта лейтенант Улуғбек Авилов.

Муаллиф олган сурат.

ИИБ Матбуот хизмати хабарлари

Кўчадаги зўравонлар

Самарқанд вилоятининг Каттакўрғон туманида яшовчи М. Қамбарали кечки пайт кўчада кетаётганида икки номаълум шахс унинг йўлини тўсиб, «Нокия» русумли уяли телефони ва 216 минг сўм пулини тортиб олади. Ички ишлар идоралари ходимлари томонидан кўрилган чора-тадбирлар натижасида йўлтўсарлар тезда қўлга олинди. Зўравонлар мазкур туманда истиқомат қилувчи У. Собир ва Ф. Имомат экан. Уларга нисбатан жиноят иши кўзга тилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Хонадондаги номаълум кимса

Сурхондарё вилояти Сарийосиё туманида яшовчи Ш. Қорабой туман ИИБга ариза билан мурожаат қилди. Маълум бўлишича, номаълум кимса уйга кириб, 1 млн. 700 минг сўм ва 1000 АҚШ долларини ўғирлаб кетган. Жабрланувчининг мурожаати асосида ички ишлар идоралари томонидан тезкор чора-тадбирлар амалга оширилди. Кўп ўтмай ушбу жиноятни муқаддам судланган Ш. Раҳим содир этганлиги аниқланди.

Ҳаддидан ошган меҳмон

Навоий шаҳрида яшовчи В. Алексей таниши В. Наташанинг уйига меҳмонга келади. Меҳмондорчилик авжига чиққанда кайфи ошиб қолган Алексей мезбон билан жанжаллаша бошлади. У шиша ва бошқа нарсалар билан уриб, аёлга жароҳат етказди. Жабрланувчи шифохонага олиб борилганида ўзига келмай ҳаётдан кўз юмади. В. Алексей эса ички ишлар идоралари ходимлари томонидан қўлга олиниб, унга нисбатан жиноят иши кўзга тилибди.

Босқинчилар қўлга олинди

Кечки пайт Шайхонтохур туманида истиқомат қилувчи хусусий тадбиркор Ф. Аваз ўзининг «Ласетти» русумли автомашинасида ўтирганида кутилмаганда номаълум шахслар бостириб киради ва уни уриб, салонда бўлган катта миқдордаги пулни олиб кетишади. Туман ИИБ ходимлари томонидан олиб борилган тергов-суриштирув ишлари натижасида босқинчилар фаш этилди. Ушбу жиноятни Тошкент шаҳрида яшовчи олти нафар фуқаро содир этган экан. Мазкур ҳолат бўйича жиноят иши кўзга тилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Шерали АНВАРОВ,
майор.

Маърифат ва сиёсий ўқиш

ХОТИРА ВА ҚАДРНИНГ МОҲИЯТИ

Мустақил давлатнинг байрамлари ҳам халқ табиати ва анъаналарига мос бўлиши керак. Чунки ҳар бир халқ қандай яшаши, нимани қадрлаши, қайси саналарни тантана қилишини ўзи ҳал этади. Бунда ўз тарихидан ва бугундан келиб чиқади.

Умуман, дунёқарашни, яъники, тафаккурни миллийлаштириш, миллий мафқуранни шакллантириш, уни халқ қалби ва онгига сингдириш ярим мустамлака исканжасидан қутулган ёш давлат учун шу қадар муҳимки, бу – мамлакатнинг мамлакат, давлатнинг давлат бўлиб туришини таъминлайдиган бош омиллардан.

Шу маънода 9 майни эскичасига байрам қилиш бизнинг онг-шууримизга мутлақо мос келмай қолган эди.

Иккинчи жаҳон урушида иштирок этган ҳар бир халқ уни ўзича эслайди, қурбонларни ўзича хотирлайди, урушдан омон қайтган, фронт ортида фидокорона меҳнат қилган ва бугун сафимизда юрган фахрийларни ҳам ўзича қадрлайди. Бу урушда Ўзбекистонимиздан 1,5 миллион нафардан ортиқ киши иштирок этди. Шундан 450 мингдан зиёд киши ҳалок бўлди. Урушда жон таслим қилганларни хотирлаш, омон қайтганлар ва фронт ортида хизмат қилганларни қадрлаш республикамиз халқининг ҳам юксак бурчи саналади, албатта.

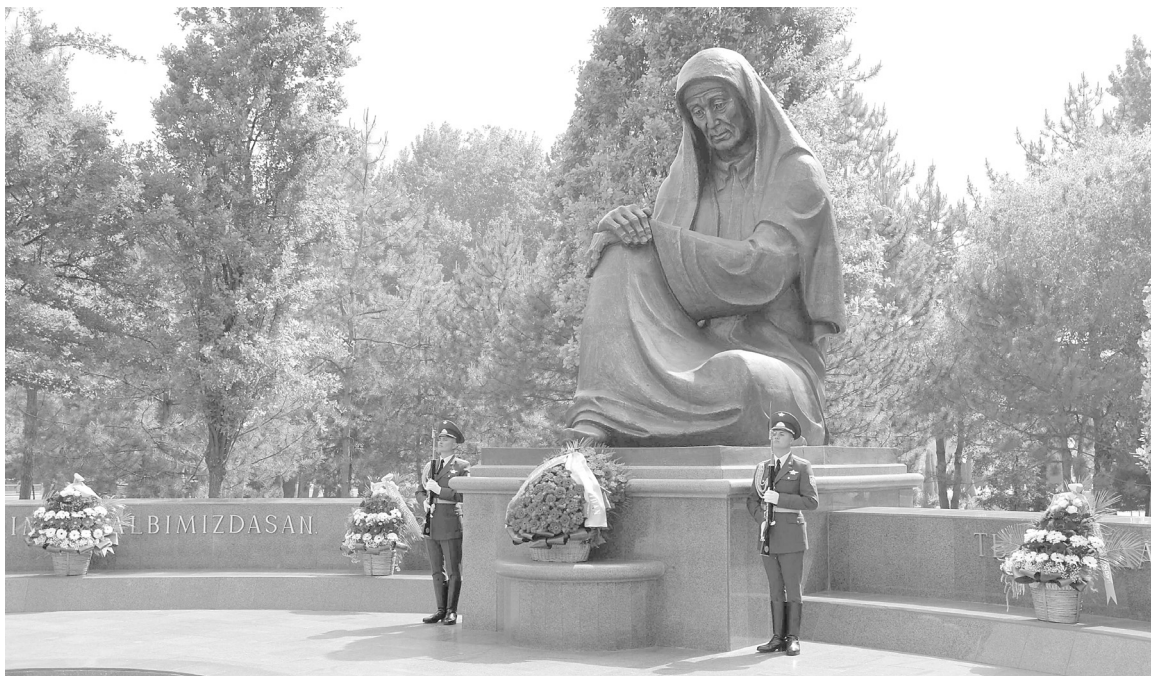
9 май байрамнинг аввалги номи мустақил Ўзбекистон манфаатларига мутлақо мос келмас эди. Шу боисдан, давлатимиз ўтганларни хотирлаш ва ҳозир ҳаёт бўлганларни қадрлашнинг чинакам намунасини кўрсатди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1999 йил 2 мартдаги Фармони билан 9 май – «Хотира ва қадрлаш куни» деб эълон қилинди. Энди бу байрам айрича, аниқроғи, миллий хусусият касб этди. Бу байрамнинг мазмун-моҳияти буткул ўзгарди – кенгайиб кетди. У умумхалқ хотираси ва инсонни қадрлаш кунига айланди.

Халқ хотираси деганда киши кўз ўнгидан Ватан ибтидоидан бугунгача қадар шу юрт, шу эл деб курашган, кучқудрати, ақл-заковатини аямаган, керак бўлса, шу йўлда жон фидо қилган не-не буюк зотлар ўтади. Спитамен, Широқдан Туркун Хотун, Махмуд Торобийгача, соҳибқирон Амир Темур, Мирзо Улуғбекдан Заҳириддин Муҳаммад Бобургача, Жалолиддин Мангуберди, Нажмиддин Кубродан Мадаминбеккача ёдга тушаверади...

Хотира ва қадрлаш куни чинакам миллий – умумхалқ байрамга айланди. Шу куни Ўзбекистоннинг барча қабристонларидан зиёратчилар аримайди. Мархумлар хотирланади, эсга олинади.

Бу дунёни ҳам, у дунёни ҳам асосий марказида одам туради. Шунинг тан олмаган ҳар қандай ғоянинг маъзи – пуч, пойдевори – бўш, иморати – омонат. Фашизм ҳам, шўро мафқураси ҳам худди ана шу – инсонга, унинг феъли, табиатига зидлиги, унинг эҳтиёжу манфаатларидан келиб чиқмаганлиги учун буткул мағлубиятга учради.

Ҳамма ёқда номаълум аскарнинг рамзий қабрига дуч келар эдик... Ҳолбуки, жангда ҳалок бўлган тирик жоннинг

ҳеч бири номаълум эмас эдику! Ҳар бирининг ота-онаси, шаҳри-қишлоғи, қавм-қариндоши, кўни-кўшниси, боринги, умр йўлдоши ёхуд севган ёри бор эди...

Ўша даврдаги сиёсат бу билан ҳисоблашмади. Очиғи, қурбонларни хотирлаш ҳам, тирикларнинг қадрига етиш ҳам шунчаки, расмият учунгина эди, холос. Ҳолбуки, сиёсат ҳам, аслида, инсон учун бўлиши керак эмасми?! Инсонни, унинг табиатини менсимаслик, шахсни шахс ўрнида кўрмаслик эски мафқуранинг маъзи-маъзига сингиб кетган ақида эди.

1999 йилнинг 9 майида Мустақиллик майдони худудида Хотира майдони бунёд этилди. Майдон тўридан Мотамсаро она ҳайкали ўрин олди.

Энди қайди дол Мотамсаро она сиймоси пойига битилган: «Сен доим қалбимиздасан, жигарим!» – сўзларининг инсонийлигини бир ўйлаб, юракдан ҳис этиб кўрайлик. Ҳалок бўлган тирик жон кимнингдир жигарпораси, демек, шу Ватаннинг фарзанди-ку! Ҳар бирининг ортидан қанча одам йиғлаб қолди. Умр бўйи кўзларида ёши қурмаган, ўғлини – жигарпорасини кутган мотамсаро оналаримиз қанча эди?! Урушда ҳалок бўлган отажонини, лоақал, бир бора бўлсин: «Дадажон!» – дея олмай яшаётганлар – қанча?!

9 майнинг «Хотира ва қадрлаш куни» деб эълон қилиниши бизда сиёсатнинг инсонийлашганидан, давлатнинг халққа – ҳазрати инсонга қайишганидан далолат беради. Урушда ҳалок бўлган ҳар бир ўзбекистонлик – шу азиз Ватанамиз фарзанди. Уларни ёддан чиқаришга ҳеч биримизнинг ҳаққимиз йўқ. Истиқлол йилларида 35 жылдлик «Хотира китоби» чоп этилди.

Энди эса уруш қурбонларининг номи мамлакат пойтахтидаги Хотира майдонига ўрнатилган зарҳал дафтарга битиб қўйилди. Бу ерга зиёратга келган ҳар бир ватандошимиз, албатта, ўз жигари, ҳеч бўлмаганда, бирор кўшнисининг номига дуч келади. Беихтиёр ўтганлар руҳига тиловату дуолар қилиб, юзига фотиҳа тортади...

Болалик хотиралари – ҳамманинг ҳам умрлик ҳамроҳи. Онам урушда бедарак кетган, ҳалигача қабри номаълум тоғалари – шоир ва муаллим Қодир Ғафуров юборган хатлар, ёзган шеърларни «темир сандиқ»да кўз қорачиғидек асрар эди. Неча марталаб бизга ўқиб берганлар. Қариндош-уруғлар йиғилишиб, бу юраги ўт-олов, завқ-шавққа тўла йигитни, у ўқиган шеърлар, куйлаган қўшиқлар, чертган дутор куйларини йиғлаб-йиғлаб эшлади. Урмимизда кўрмаган бу тоғамизни биз – болалар ҳам кўп бор кўзда ёш билан «соғинганмиз».

Хотира майдонидаги дафтарларда қатор-қатор қилиб ёзиб қўйилган номларнинг ҳар бири бир инсон эканини ўйлаб, улар орасидан ўзингизга таниш, қалбингизга яқин, қони қонингизга туташ инсонларни кидирасиз ва топасиз.

Хуллас, Ўзбекистоннинг хоҳлаган шаҳри, исталган қишлоғи ёхуд овулидан келган одам бу ерга кириб, ўз яқинининг муборак номига дуч келади. 1999 йил 9 майдан эътиборан бу майдон мамлакатимиз фуқароларининг қалбига яқин, ўтганлар ёдга олиннадиган, дуолар ижобат бўладиган гўшасига – муқаддас қадамжога айланди. Шундан буён бу ер – зиёратчилар билан гавжум.

Ҳозир барча минтақаларимиз марказларида ҳам шундай

хотира майдонлари барпо қилинди ва бу хайрли иш изчил давом эттириляпти.

Президентимиз Ислом Каримовнинг: «Хотира ва қадрлаш деганда биз, аввало, ўзимизни инсон сифатида англашни, одамийлик фазилатларини улуглашни назарда тутамиз», – деган сўзлари замирида ана шундай моҳият ётади.

Дунё – фоний, умр – ўткинчи. Кун-кунларни, йил-йилларни кувиб, чархи фалак айлангани-айланган. Айни шу инсоннинг абадий – боқий эмаслиги онг-шууримизда хотира деган тушунчани пайдо қилгандир. Негаки, хотирагина ўтганларни эслаш, бугунни кечанинг ёди билан тўлдириш – бойитиш имконини беради.

Хотира – йўқотилган нарсани эслаш. Бор нарса эса қадр талаб қилади. Йўқотиб қўйилгандан кейин хотирлаб юргандан борида қадрига етган – минг карра афзал. Шунинг учун хотира ва қадрлаш тушунчалари – моҳиятан бир-бирига узвий боғлиқ.

Хуллас, бу умумхалқ байрамнинг янгича талқини туфайли хотира ҳам, қадрлаш ҳам онгимизда муайян фалсафий тушунчага айланди.

«Фалсафанинг бош муаммоси нима?» – деган савол азал-азалдан олимларнинг баҳс-мунозарасига сабаб бўлиб келаётгани ҳеч кимга сир эмас. Бу мунозарани қандай давом эттириш, бугун уни қай тарзда ечиш – илмининг иши.

Бироқ халқона фалсафа шуки, инсон онг-тафаккури учун энг асосий муаммо – ҳаётнинг абадийлиги-ю, киши умрининг ўткинчилиги ўртасидаги қарама-қаршиликда муҷассам. Инсон яралганидан буён ўтиб кетганидан кейин ҳам яшаб қолишни истайди. Жисмонан бунинг ҳеч ҳам ило-

жи йўқ. Хотира эса – одамларнинг вафотидан кейин ҳам бу дунёда яшаши учун имкон берадиган бирдан-бир макон. Одамлар – ортда қолганлар хотирасида яшашга интилиш илинжи кишини обдон тарбиялайди. Уни эзгуликларга, инсонларнинг бирор қорига яраб қолишга, умрни зое кетказмасликка ундайди.

Шундай кишилар тирикчилигида ҳам қадр топади. Халқ ҳеч қачон яхши фарзандларини эсдан чиқармайди. Халқ хотирасиз яшаши мумкин эмас...

Хотира ва қадрлаш куни – дунёқарашимиздаги ана шундай тамоман янги фалсафий ҳодиса.

Мустақил Ўзбекистон сиёсатидаги бу фалсафийликни сезмаслик, тан олмаслик, тарғиб қилмаслик мумкин эмас.

Миллийлик, инсонийлик, фалсафийлик бирлашган жойда чинакам ҳаёт бўлади. Ҳаёт – ҳамиша ширин. Байрамлар инсоннинг қалб торларини черта олиши билан ҳаётни янада ширинроқ қилади, одамларни элу юртни кўпроқ севишга ундайди, оламда меҳр-мурувват, ҳурмат-эътибор, қадр-оқибат уруғлари кўпроқ сочилишига ҳисса қўшади.

Пойтахтнинг муҳташам Хотира майдони зиёрати кишида шундай ҳис-туйғулар, ўй-фикрлар уйғотади.

Энди кимки инсонлигини бир қайта эсга олмоқчи, умрининг ўткинчилигини, бир лаҳза бўлсин, дилдан ҳис этмоқчи, ҳаётини бекорга ўтказмаслик, Ватанга фидойиларча хизмат қилиш фикрини кучайтирмоқчи бўлса, шу пок руҳлар маконини зиёрат қилади.

Тўрдаги Мотамсаро она – Ватан рамзи. «Сен доим қалбимиздасан, жигарим!» – сўзларини она гўё Ватан бўлиб, халқ бўлиб айтаётгандек...

Хуллас, истиқлол йилларида байрамларимизга муносабатимиз тубдан янгиланиши орқали миллий онгимиз, инсоний тушунчаларимиз, фалсафий дунёмиз бутунлай ўзгараётгани, XXI асрда халқ сифатида тамоман бошқача руҳий-маънавий оламимиз билан яшаётганимизни пайқаш қийин эмас.

2015 йилнинг «Кексаларни эъзозлаш йили» деб номланиши, бу борада Давлат дастури қабул қилиниб, шу асосда катта эзгу ишлар амалга оширилаётгани ҳам амалда бизда қадр тушунчаси қай даражада аҳамият касб этаётганидан далолат беради.

Бу йил кексаларимизни янада юксак даражада эъзозлаймиз. Чунки бизда 60 ёшдан ошганлар сони 2 миллион 873 мингдан кўпроқ кишини ташкил этади. Улардан 225 минг нафари 80, 44 минг нафари 90, 8 минг 700 нафари эса 100 ёшдан ошган табарруқ қариялардир.

Хотира ва қадр моҳиятини теран англаган, ўтганларни хотирлаш, тирик инсонларнинг қадрига етишни аъло даражага кўтарган халқ ҳеч қачон кам бўлмайди.

Султонмурод ОЛИМ.

Ўғлонларин унутмас Ватан

МАНГУТА МУҲРЛАНГАН МАРДЛИК

*Умр не, шамоллар учирган бир хас,
Мангуликка фақат меҳр келар мос,
Юрт севмак ботиралар, улуғларга хос,
Юртичи сотганлар хору зор бўлсин,
Ватан омон бўлсин, Ватан бор бўлсин!*

Тоннинг сарин шабодаси фарзандининг юзларини силаб, сочларини эркалаб ўтганида, зиммангиздаги топшириқларни аъло даражада уддалаб сизга ҳамкасбларингизнинг ҳаваси ортганида, кечки овқат палласида ота-онангизнинг ҳикматга тўла сўзларини тинглаб турганингизда юрагингиздан қандай ҳислар ўтади? Бу шукроналик ҳисси, яшаш завқини туйиш ҳисси, бахтиёрлик ва яна аллақандай ёқимли, дилни, умрни эркалайдиган, эртанги кунга ишонч, шижоат уйғотадиган ҳислардир.

Яна юракда шундай туйғулар уйғондики, бу туйғу дориламон кунлар учун жонини фидо қилганларга миннатдорлик, уларнинг ёрқин хотираси, қилган қаҳрамонликлари учун қарздорлик туйғуси бўлса, не ажаб?

Мусаффо осмонимиз остидаги фаровон, тинч-осойишта кунларимизда не-не ўғлонларимизнинг қирчиллама ёши қийилди, оилалар устунсиз, фарзандлар отасиз, бегойимлар бегисиз қолди. Энг аламли ва юракка тигдек ботадигани эса фарзанди тобути олдиди юраги тилка-пора бўлган ота-оналарнинг кўз ёши, унсиз фарёди бўғизда қолган нолалари-ю, улар билан боғлиқ, кўкаришга ҳам улгурмаган орзулари...

Чимилдиқ кўрмай кетган Азиз Турсунов, Ихтиёр Ҳакимов, Илҳомжон Турғунов, Гофур Ражабов, Эрфан Эмираджив сингари мардлар йигит ёшида бир эмас, минг инсон умрига татийдиган жасорат

кўрсатди. Ота-она фарзандининг иқболлини кўролмаганидан бир изтироб чекса, осойишта кунлар бардавомлигида ҳиссаси борлиги пора юрагига оз бўлса-да, тасалли беради. Нодирбек Носиров, Фахриддин Тиркашев, Муҳаммадносир Баҳодиров, Муҳиддин Омоновлар эса зурриёдиннинг «инглаб йиғлаганини эшита олмади, ширин табассумини кўролмади. Ёдгоржону ёдгорхонлар бугун эсини таниб қолишиди. «Катта бўлсанг ким бўласан?» деб сўрасангиз «Отанинг издоши бўлман!» дейди фахр билан. Отасини кўрмаган бўлса-да, унинг қаҳрамонлиги, жасорати ҳақидаги аллани тинглаб улғайган, юрагидаги Ватанга садоқату, мардоналик томирларидаги қонига сингиб кетган.

Ҳар йили 9 май – Хотира ва қадрлаш куни юртимизда ўзгача тантана билан нишонланади. «Мотамсаро она» ҳайкали пойи гуллар билан тўлади. Шу куни тиниқ осмонимиз узра парвоз қилаётган қабуларлар ҳам ўзгача чарх уришади. Уруш машаққатларини кўрган кексадан тортиб эндигина атак-чечак қилиб қадам ташлаётган болажонлар ҳам Мустақиллик майдо-

нидаги шу хиёбон томон талпинади. Юртдошларимизнинг ҳар бир ҳаракатида улардан миннатдорлик шундоққина балқиб туради.

Дунё миқёсида ҳар куни ўнлаб, юзлаб, ҳаттоки, минглаб бегуноҳ инсонлар, норасида гўдақлар, аёллар, қариялар террорчилик ҳаракатининг қурбони бўлишяпти. Террорчи дея аталмиш ғаламислар бизнинг ҳам фаровон кунларимизни кўра олишмади. Юртимиз бўйлаб худкушликлар

қилишиди, элдошларимиз қалбига қўрқув солмоқчи, тинчлигимизни ўғирламоқчи бўлишиди. Тошкент шаҳри ва пойтахт вилояти ҳудудлари осойишталиги учун Заитбек Аҳмедов, Бахтиёр Пўлатов, Абдуманнон Қорабоев, Икромжон Саидахмедов, Ваҳобжон Нуриддинов, Эркин Саидовлар ўз кўксини қалқон қилди. Андижон воқеалари ҳақида эслганда ҳали ҳамон юраклар увушади, яшин урган чинордек қулаган норлар ортидан ниҳоллари кўкараётгани дилга малҳам бўлаяпти...

Ғаламислар ўз ниятига ета олмади, олгани эса фақат қарғиш бўлди, тўқил-

ган кўз ёшларнинг, етим қолган қалбларнинг хуни тутгай уларни. Бироқ юртнинг мард ўғлонлари ҳар биримизнинг юрагимизда. Шукроналик ҳиссига йўғрилиб ўтаётган лаҳзаларимиздаги дуоларимизда уларнинг номи бор. Кўчаларимиз, мактабларимиз уларнинг номи билан аталаёпти, фарзандларимизни ҳавас билан уларга адаш қилдик. Ватан ҳақидаги дарсларда улар садоқат, матонат ва жасорат тимсолига айланишган, шоирларнинг шеърларида, ҳофизларнинг ноласида уларнинг розини тинглаймиз.

Шаҳид кетган йигитларимизнинг ҳамкасблари ҳар байрамда, муҳим санада уларнинг оиласи билан бирга. Бири отасининг ўрнида туриб берса, яна бири ғамдан қадди дол онага суянчиқ бўлаяпти. Қодир Раҳмонов «Эртага бизни эслайдиганлар, сўнги йўлга кузатадиганлар атрофимиздаги мана шу одамлар. Уларсиз биз ҳеч киммиз», деб айтар, «Мен ўлимдан эмас, изсиз йўқолишдан қўрқаман», дея шеър ёзган эди. Айтганлари ҳақиқат бўлди, ёзганлари чин чиқди, қўрқуви эса беҳуда кетди.

Йиллар ўтиб бораёпти... Эл осойишталиги, юрт тинчлиги учун шаҳид кетган ўғлонларимиз номи эса тарих зарварақларига, қалбларга муҳрланди, улар яна ўн, юз йиллардан кейин ҳам Ватан қаҳрамонлари деб тилга олиनावеради. Ёш авлод улардан ўрнак олиб улғаяверади...

Ватаннинг жасур ўғлони Отабек Қуватов ўзи ва дўстларининг номидан айтган экан:

*Жаннатларнинг тўрида,
Кўкрагим дор, керикман.
Кўз ёш тўқиб озор берманг,
Ҳамон, ҳамон тирикман!*

Гули Нигор АБАЗОВА.

26 апрель – Халқаро интеллектуал мулк куни

МУСТАҲКАМ ҲУҚУҚИЙ АСОС

Маълумки, бугунги кунда ҳар қандай мамлакатнинг халқаро даражада эътироф этилиши ҳамда унинг нуфузи интеллектуал мулк объектларини муҳофаза қилиш тизими қай даражада яратилгани билан ҳам белгиланади. Зеро, бу соҳада мустаҳкам химоя тизими мавжудлиги илмий тадқиқотларни рағбатлантириш, иқтисодий, инновациялар, маданият, адабиёт ва санъатни ривожлантириш, фан ва техника ютуқларини амалиётга самарали татбиқ этиш, пировардида мамлакатнинг иқтисодий ва интеллектуал салоҳиятини янада оширишда муҳим омил саналади.

Дарҳақиқат, бугунги бозор муносабатлари шароитида интеллектуал мулк объектларининг ҳуқуқий химояси қонун ҳужжатларини такомиллаштириш, хусусан, уларнинг муҳофазаси ҳуқуқий қарорларини кучайтириш, мазкур объектлардан ҳуқуқ эгалари розилигисиз фойдаланиш каби ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, интеллектуал мулк эгаларига етказилган зарарни баҳолаш ва уни қоплашнинг самарали механизмларини амалиётга татбиқ этиш, шу билан бирга, соҳага оид суд амалиётини янада ривожлантириш долзарб аҳамият касб этмоқда. Шундан келиб чиқиб, мамлакатимизда истиқлолнинг дастлабки йиллариданоқ бу масалага алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Ўтган даврда Фуқаролик, Жиноят, Солиқ ва Божхона кодекслари ҳамда «Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида»-ги, «Товар белгилари, хизмат кўрсатиш белгилари ва товар келиб чиққан жой номлари тўғрисида»-ги, «Селекция ютуқ-

лари тўғрисида»-ги, «Электрон ҳисоблаш машиналари учун яратилган дастурлар ва маълумотлар базаларининг ҳуқуқий химояси тўғрисида»-ги, «Интеграл микросхемалар топологияларини ҳуқуқий муҳофаза қилиш тўғрисида»-ги, «Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар тўғрисида»-ги қонунлар, юздан ортиқ қонун ости ҳужжатлари ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ этилди. Ҳозирги пайтда мазкур ҳужжатлар интеллектуал мулк объектларига нисбатан ҳуқуқ эгаларининг қонуний манфаатлари муҳофазасида мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Жумладан, 2011 йил 26 декабрда қабул қилинган «Интеллектуал мулк тўғрисидаги қонун ҳужжатлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»-ги Қонун интеллектуал мулк соҳасидаги қонун ҳужжатлари нормаларини унификациялаш ва бир хилда қўлланилишини таъминлаш билан бир

қаторда, интеллектуал мулк объектларига нисбатан ҳуқуқ эгалари манфаатлари муҳофазасининг самарали усуллари ва воситаларини янада кенгайтиришга қаратилганлиги билан муҳим аҳамият касб этмоқда.

Мамлакатимизда тижорат сири ҳуқуқий муҳофазаси қафолатларини янада мустаҳкамлаш борасида ҳам кенг кўламли ишлар олиб борилмоқда. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил июлдаги «Миллий ахборот ресурсларини муҳофаза қилиш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»-ги ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 7 ноябрдаги мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатни амалга ошириш чора-тадбирлари борасидаги 296-сонли Қарори қабул қилинди. Шунингдек, «Тижорат сири тўғрисида»-ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қабул қилиниши соҳага оид муносабатларни самарали ҳуқуқий, шу жумладан фуқаролик-ҳуқуқий тартибга солиш йўли билан тижорат сири эгаларининг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини химоя қилиш тизимининг янада такомиллашувига хизмат қилди. Мазкур Қонун нормаларининг амалиётга самарали татбиқ этилиши хўжалик юритувчи субъектларнинг самарали фаолият кўрсатиши учун қулай шарт-шароит яратиб бериши билан бирга, замонавий ахборот коммуникация технологиялари, саноат янгиликлари ва ноу-хаунинг ри-

вожланишида ҳал қилувчи омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Шу ўринда, давлатимиз раҳбарининг 2011 йил 24 майдаги «Ўзбекистон Республикасининг Интеллектуал мулк агентлигини ташкил этиш тўғрисида»-ги Қарори устида алоҳида тўхталмоқчи эдик. Ушбу Қарорга асосан, интеллектуал мулк соҳасида бирибидан мустақил фаолият юритиб келган Давлат патент идораси ҳамда Ўзбекистон муаллифлик ҳуқуқини химоя қилиш республика агентлиги негизда Ўзбекистон Республикаси Интеллектуал мулк агентлиги ташкил этилиши соҳа ривожидида муҳим омил бўлди. Зеро, ушбу саъй-ҳаракатлар натижасида интеллектуал мулк объектлари ҳуқуқий муҳофазаси соҳасида ягона давлат сиёсатини юритиш, ягона ёндашувни таъминлаш, юртимизнинг ушбу соҳадаги халқаро шартномаларини тайёрлаш ва ҳаётга татбиқ этиш бўйича яхлит тизим яратилди.

Мустаҳкам ҳуқуқий асоснинг яратилиши соҳа ривожидида муҳим омил бўлмоқда. Буни 2012–2014 йиллар мобайнида 533 та ихтиролар, 297 та фойдали моделлар, 344 та саноат намуналари, 4890 та товар белгилари (хизмат кўрсатиш белгилари), 584 та электрон ҳисоблаш машиналари учун дастурлар ва маълумотлар базалари ҳамда 24 та селекция ютуқлари давлат рўйхатидан ўтказилгани ҳам тасдиқлайди. Ушбу статистик маълумотлар Ўзбекистон Республи-

каси Интеллектуал мулк агентлиги расмий сайтдан олинган.

Мазкур соҳада эришилаётган ютуқларимиз халқаро ташкилотлар томонидан ҳам эътироф этилаётгани, айниқса, эътиборлидир. Хусусан, Президентимиз Исроҳ Каримовнинг жаҳон давлатлари раҳбарлари орасида биринчилардан бўлиб 1996 йилда миллий патент тизимини яратиш ва ривожлантириш, илмий-технологик ва ихтирочилик фаолиятига ёрдам кўрсатишдаги шахсий ҳиссаси ҳамда мамлакатимизда интеллектуал мулкнинг муҳофазаси қилиш халқаро патент-ҳуқуқий тизимида фаол иштироклари учун Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилотининг «Катта олтин медали» билан тақдирланиши ҳам ана шу эътирофнинг юксак намунасидир.

Умуман, юртимизда интеллектуал мулк объектлари ҳуқуқий муҳофазаси билан боғлиқ қонунларни янада такомиллаштириш, ривожланган давлатлар тажрибасини миллий заминга мослаб ўзлаштириш орқали ушбу объектларга нисбатан ҳуқуқ эгаларининг ҳуқуқлари ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларини ишончли тарзда муҳофазалаш тизимини яратиш, шунингдек, шу соҳада фаолият юритаётган давлат органлари фаолияти самарадорлигини оширишга бўлган эътибор янада ортмоқда. Зеро, бугунги тезкор замонда интеллектуал мулк иқтисодий тараққиётнинг муҳим асосидир.

Ахбор РЎЗИЕВ,
Шероз **ХАБИЛЖОНОВ,**
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги
Амалдаги қонун ҳужжатлари
мониторинги институти етакчи
илмий ходимлари.

Қонунчилик тарғиботи

Президентимиз Ислам Каримов Олий Мажлис палаталарининг 2010 йил 12 ноябрда бўлиб ўтган кўшма мажлисида тақдим этган «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси»да суд-хуқуқ соҳасида ислохотларни янада ривожлантириш бўйича «Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида»ги Қонунни қабул қилиш заруриятини таъкидлаган эди. Ушбу қонун тезкор-қидирув фаолиятини амалга ошириш принциплари, асослари, шакл ва услублари, уни олиб борадиган органлар тизимини белгилаб бериши кераклиги кўрсатиб ўтилди. Мазкур концепция асосида ишлаб чиқилиб, қабул қилинган Ўзбекистон Республикасининг «Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида»ги Қонуни 2013 йилнинг 25 декабрь куни кучга кирди.

Бугунги таҳликали замонда инсоният учун хавфли бўлган, ўта оғир ва оғир жиноятлар ҳисобланган терроризм, гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддаларнинг ноқонуний айланиши, одам савдоси, шахснинг ҳаётига қарши қаратилган жиноятлар каби турли трансмилий жиноятларга қарши курашишда очиқ усуллар ҳамиша ҳам қутилган самарани беравермайди. Шу маънода, қолаверса, ушбу турдаги жиноятларнинг содир этилишини кутмасдан уларнинг олдини олиш ва уларга ўз вақтида барҳам беришда ошқора ва ношқора тезкор-қидирув тадбирларини уйғунликда олиб бориш зарурдир. «Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида»ги Қонун ана шу жиҳатлари билан ҳам аҳамиятли.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, мазкур қонун халқаро стандарт ва нормаларга ҳамоҳанг бўлиб, унинг асосий принциплари бўлган қонунийлик, инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари устуворлиги, конспирация ҳамда ошқора ва ношқора усуллар уйғунлигида кўришимиз мумкин. Ушбу қонуннинг қабул қилиниши демократик давлатларнинг умум эътироф этилган амалиётига мос келиб, жиноятларни содир этилишининг дастлабки босқичларидаёқ фош этиш, олдини олиш, ўз вақтида бартараф этиш юзасидан чораларнинг самарадорлигини, шунингдек, суриштирув ва дастлабки тергов сифатини оширишга хизмат қилади. Бу каби чоралар ўз навбатида, юртимизнинг тинчлиги ва фуқароларимизнинг осойишталигини таъминлашда, уларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишда, ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти асосларини мустаҳкамлашда муҳим омил бўлади.

Мазкур қонуннинг лойиҳасини ишлаб чиқишда ваколатли давлат органлари мутахассислари, айниқса ИИБ етакчи ходимларининг ҳиссаси бекиёсдир. Бунинг сабаби, тезкор-қидирув фаолиятининг асосий вазифаларини бажариш ИИБнинг тегишли хизматларига юклатилган. Шу билан бирга, ушбу тадбирларни амалга оширишда ички

ИСЛОҲОТЛАР САМАРАСИ

ишлар идораларининг бошқа соҳавий хизмат ходимлари ҳам тезкор хизматлар бошчилигида қатнашишлари лозим. Мазкур қонун қуйидаги асосий вазифаларни бажаришнинг кўзда тутати:

► инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари, юридик ва жисмоний шахсларнинг мол-мулки ҳимоя қилиниши, шахс, жамият ва давлат хавфсизлигини таъминлаш;

► жиноятларнинг олдини олиш, уларни аниқлаш ва фош этиш, уларга барҳам бериш шунингдек жиноятларни тайёрлаш ва содир этишга дахлдор шахсларни аниқлаш ҳамда топиш;

► суриштирув, тергов органларидан ва суддан яшириниб юрган, жиноий жазодан бўйин товлаётган шахсларни, бедарак йўқолган шахслар ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда бошқа шахсларни қидиришни амалга ошириш, шунингдек таниб олинмаган мурдаларнинг шахсини аниқлаш;

► шахс, жамият ва давлат хавфсизлигига таҳдид солаётган шахслар, ҳодисалар, ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) ҳақида ахборот тўплаш.

Қонунда Ички ишлар вазирлиги, Миллий хавфсизлик хизмати, Давлат божхона кўмитаси ва Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти органлари Ўзбекистон ҳудудида тезкор-қидирув фаолиятини амалга ошириш ва ваколатига эга эканлиги, бошқа давлат органлари, шунингдек, юридик ва жисмоний шахслар томонидан тезкор-қидирув фаолиятини олиб бориш тақиқланиши назарда тутилган.

«Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида»ги Қонуннинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, илгари ушбу фаолиятга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда тезкор-қидирув тадбирларининг турлари, уларни амалга ошириш асослари ва шароитлари ҳамда ваколатли органларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятини қамраб олувчи ҳуқуқий асослар белгиланмаган эди. Шундан келиб чиқиб, мазкур Қонунда тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органларга қуйидаги ҳуқуқлар берилган:

► ушбу қонунда белгиланган 16 турдаги тезкор-қидирув тадбирларини ошқора ва ношқора ўтказиш;

► махфийлик асосида кўмаклашиш истагини билдирган шахслар билан пулли ёки бепул ҳамкорлик ўрнатиш;

► юридик ёки жисмоний шахсларнинг розилиги билан уларга тегишли хизмат жойлари ва турар жойлардан, транспорт воситалари ва бошқа мол-мулкдан фойдаланиш;

► ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни ҳал этиш учун махсус билимларга эга бўлган мутахассислар ёрдамидан фойдаланиш;

► видео ва аудиоёзув, кино ва фотосуратга олиш воситаларини, шунингдек, инсоннинг ҳаёти ва соғлиги, юридик ва жисмоний шахсларнинг мол-мулки, атроф-муҳит учун хавфсиз бошқа техника воситаларини қўллаш;

► тезкор-қидирув учун мўлжалланган ахборот тизимларини яратиш ва улардан фойдаланиш.

Шунингдек, тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкинлиги қайд этилган.

Шу билан бирга, тезкор-қидирув тадбирларини амалга оширишга ваколатли давлат органлари томонидан тадбирларни амалга оширишда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, қонун устуворлиги принципини таъминлаш мақсадида қонунда қуйидагилар тақиқланган:

► фуқаролар ҳаётини, соғлигини, юридик ва жисмоний шахсларнинг мол-мулки ҳамда қонуний манфаатларини хавф

остига қўядиган, шунингдек инсон шаъни ва қадр-қимматини камситадиган ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) содир этиш;

► фуқароларни ҳуқуқбузарликлар содир этишга оғдириши ва ундаш;

► зўравонлик, таҳдид, қўрқитиш ҳамда инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини чекловчи бошқа ғайриқонуний усуллардан фойдаланиш;

► қонунда назарда тутилмаган тезкор-қидирув тадбирларини ўтказиш;

► тезкор-қидирув материалларини сохталаштириш, шунингдек била туриб нотўғри маълумотлардан фойдаланиш;

► бирон-бир юридик шахснинг, шу жумладан, сиёсий партиянинг, диний ташкилотнинг ёки бошқа нодавлат ноижорат ташкилотнинг, шунингдек жисмоний шахсларнинг манфаатларини кўзлаб тезкор-қидирув тадбирлари ўтказиш.

Ушбу Қонуннинг яна бир ижобий хусусияти шундан иборатки, мазкур фаолиятнинг қонунийлигини таъминлаш мақсадида тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар раҳбарлари тезкор-қидирув фаолиятининг ташкил этилиши ва амалга оширилиши устидан идоравий назоратни таъминлашлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори ва унга бўйсунувчи прокурорлар эса унинг махфийлигини таъминлашлари кўрсатиб ўтилган.

Мазкур Қонуннинг 22- (Тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органларга кўмаклашгаётган

шахсларни, шунингдек уларнинг оила аъзоларини ижтимоий-ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилиш) ва 23- (Тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар ходимларини, шунингдек уларнинг оила аъзоларини ижтимоий-ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоя қилиш) моддаларининг таълабларидан келиб чиққан ҳолда баъзи мулоҳазаларимизни баён этмоқчи эдик.

Бизнинг фикримизча, халқаро (АҚШ, Франция, Германия, Россия ва бошқа мамлакатларда тўпланган) илғор тажрибани инobatга олиб бу соҳадаги ислохотларни изчил давом эттириш ҳамда ҳаётга татбиқ этиш, ушбу фаолиятнинг самарадорлигини ошириш мақсадида ваколатли давлат органларининг ходимлари ва уларнинг олдида турган вазифаларни бажаришга кўмаклашувчи шахсларнинг, уларнинг оила аъзоларининг ҳаёти, соғлиги ёки шахсий мулкига тажовуз қилувчи ҳолатлар вужудга келган тақдирда, уларни ижтимоий-ҳуқуқий ҳимояга олинган шахс деб эътироф этиб, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорлари ишлаб чиқилиб, уларда қуйидаги ҳимоя чора-тадбирларни назарда тутилиши мақсадга мувофиқ:

► ҳимоя қилинаётган шахс тўғрисидаги маълумотларнинг махфийлигини таъминлаш;

► шахсий ҳимоя, алоқа ва хавф ҳақида хабар бериш учун махсус воситалар билан уй-жойларини жиҳозлаш;

► шахсни, унинг уй-жойи ва мулкни кўриқлаш;

► шахсни вақтинчалик хавфсиз жойга кўчириш;

► шахсни доимий яшаш учун бошқа жойига кўчириш;

► шахснинг шахсий ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш;

► шахснинг ташқи қиёфасини ўзгартириш;

► шахснинг иш ёки ўқиш жойини ўзгартириш.

Ҳимоя қилинаётган шахсга ёки унинг оила аъзоларига нисбатан кутилаётган суиқасднинг хавфлилик даражаси ва хусусиятига кўра қайд этиб ўтилган хавфсизлик чораларининг бири ёки бир вақтнинг ўзида бир нечтаси қўлланилиши мумкинлигини белгилаш керак. Юқоридаги таклифлар инobatга олинса, ушбу фаолият натижалари янада юқорироқ самара бериши аниқ.

Хулоса қилиб шуни айтиш жоизки, «Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида»ги Қонуннинг қабул қилиниши мамлакатимизда суд-хуқуқ соҳасидаги ислохотларнинг самарадорлигини ошириш, фуқаролик жамиятини ривожлантириш, фуқароларнинг қонуний ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда манфаатларини ҳимоя қилиш, ушбу фаолиятни амалга оширувчи органлар олдида қўйилган вазифалар тўлалигича бажарилишига хизмат қилади.

Абдували ХАМДАМОВ,
ИИБ Академияси кафедра бошлиғи,
юридик фанлар доктори, полковник.
Акмал БАБАЕВ,
ИИБ Академияси
катта ўқитувчиси, майор.

Ушбу қонуннинг қабул қилиниши демократик давлатларнинг умум эътироф этилган амалиётига мос келиб, жиноятларни содир этилишининг дастлабки босқичларидаёқ фош этиш, олдини олиш, ўз вақтида бартараф этиш юзасидан чораларнинг самарадорлигини, шунингдек, суриштирув ва дастлабки тергов сифатини оширишга хизмат қилади.

Хотира уйғонса гўзалдир

Мактабда ўқиб юрган кезларимда «Устоз отангдек улуғ» деган иборани илк бор эшитдим. Ҳанда бу менга негадир эриш туюлган. Отага тенглашадиган ҳам одам бўлармикин, дея ажаблангандим. Ўқиб, ўрганиб, вояга етганим сари инсон камолотида устозларнинг ўрни бекиёс эканини англай бошладим. Айниқса, мустикал ҳаётга қадам қўйиб, ўзим истаган касбим бўйича ишлай бошлаганимда устоз ҳам ота қаторида туриши аён бўлди.

Ҳа пайтлари Навоий шаҳрида қурилиш ишлари жадал олиб борилган, яъни Қизилқум бағрида янгитдан шаҳар барпо этилаётган эди. Мен шаҳарда ягона ҳисобланган ҳарбийлаштирилган ёнғин хавфсизлиги қисмига ёнғин ўчирувчи бўлиб хизматга кирдим. Қисмда майор Бурхон Бахранов смена бошлиғи лавозимида ишларди. У қаттиққўл, ходимларга нисбатан талабчан, шу билан бирга, меҳрибон эди. Энг асосийси, Бурхон ака ёнғинни ўчиришда ўзи ҳам қатнашиб, биз, ёш ходимларга намуна кўрсатарди. Бу бизни катта шижоат ва жонбозлик билан хизмат қилишга ундарди.

Бир воқеа хотирадан сира ўчмайди. Ҳанда шаҳардаги заводлардан бирида ёнғин содир бўлган. Бутун қисмимиз билан воқеа жойига етиб борганимизда вагонларда олиб келинган хомашёлар, тез ёнғинчи моддалар олов ичида қолиб, ёнғин тобора кучайиб борарди. Шу сабабли айрим ходимлар иссиққа бардош беролмай четга чиқиб кетди. Лекин Бур-

хон ака тез ёнғинчи моддаларни вагонлардан ташиб чиқишда давом этди. Мен ҳам Бурхон ака билан бирга эдим. У менга қараб, «Бор сен ҳам, куйиб кетмагин», деди. Олов бартараф этилган, устозга қарасам, юзлари қорайиб кетибди. Ёнимга келди-да, бошимни силаб, «Балли, касбини севган киши ҳеч нарсадан кўрқмаслиги керак», деди манун ҳолда...

Бурхон ака кўп йиллар Бухоро, Навоий, Самарқанд вилоятлари ИИБ ЁХБлари, республика ИИБ ЁХБда турли лавозимларда фаолият кўрсатарди. Кейинчалик эса катта ишонч билдирилиб, у мамлакатдаги йирик корхона – Навоий металлургия комбинатининг Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш бошқармасига ишга юборилди. Янги бошқармада кўплаб ташкилий ишларни амалга оширишга тўғри келди. Бурхон ака бошқарманинг 3-Ҳарбийлаштирилган ёнғин хавфсизлиги отрядини тузиш ва уни оёққа турғазини фаол иштирок этиб, кўп йиллар отрядга командирлик қилди.

ҚАЛБИМИЗДА ЯШАЯПСИЗ, УСТОЗЛАР!

Одатда ўғиллар отадан ҳаёт сабоқларини ўрганади. Устозни ота қаторида кўрганлар унга эргашади. Бурхон ака қўл остида хизмат қилаётган ходимларга отадек муносабатда бўларди. Унинг ўзи ҳар қандай вазиятда ҳам берилган топшириқни виждонан бажаришга ҳаракат қиларди. Шунинг баробарида шогирдларидан ҳам айнан шуни талаб этарди. «Пала-партиш бажарилган ишнинг кимлигини билдиради. Келажакка умид билан яшаётган инсон виждонан яшаши керак», дея кўп таъкидлар эди.

Бурхон ака спортга, айниқса, футболга жуда қизиқар эди. Ёши олтимишга яқинлашиб қолганида ҳам ўзи бош бўлиб футбол мусобақалари ташкил қиларди. Шунчаки саломатлигини мустаҳкамлаш учун эмас, спортдан завқ олиш учун ҳам майдонга тушарди. Ёшларнинг спорт билан шуғулланишларини назорат қилиб турарди.

Бурхон ака турмуш ўртоғи Саҳат опа билан икки ўғил, икки қизни тарбиялади. От ўрнини той босар, деб бежиз айтишмаган экан. Ҳозирда фарзандлари – майор Дилшод Бахранов бошқарманинг 3-ҲЕХО 1-ҲЕХҚ бошлиғи. Сержант Дилмурод Бахранов бошқарма ҳайдовчиси бўлиб хизмат қилиб келмоқда.

Бурхон Бахранов

Ботир Бобоев

Ёшлардан панд-насихатини аямайдиган, уларга ўргатишдан чарчамайдиган Бурхон ака Бахранов нафақага чиққанидан кейин ҳам ҳамкасблари, шогирдлари билан алоқани узмай, тез-тез бошқармага келиб турарди. Биз у кишидан ўрганишга, насихатларини эшитишга ўрганиб қолгандик. Бурхон аканинг орамиздан кетганига бир йилдан ошди, лекин ҳамон ёнимизда юргандек, оталарча насихат қилаётгандек туюлади.

Бухоро тумани Ўзбекон қишлоғида туғилиб ўсган Ботир Бобоевни Бухоро ва Навоий вилоятлари ички ишлар идоралари ёнғин хавфсизлиги хизмати ходимларининг кўпчилиги бугун катта ҳурмат билан ёдга олади. Чунки бутун умрини ёнғин хавфсизлиги хизматида бағишлаган бу инсон соҳа ривожига муносиб ҳисса қўшган.

...Тошкентда ҳуқуқшунослик мутахассислиги бўйича билим олиб, олий маълумотли диплом билан Бухорога қайтган Ботир Бобоевни вилоят ИИБга ишга таклиф қиларди. Хизматни бошлагач, кўп ўтмай уни ёнғин хавфсизлиги соҳасига ўтказишди. Бу Ботир ака учун айна муддао бўлади, ёнғин хавфсизлиги хизмати бўйича олий таълим муассасасида сиртдан ўқийди. Шундан кейин у ўн йилдан ортиқ вақт мобайнида вилоят ИИБ ЁХБ 1-ҲЕХҚ бошлиғи сифатида фаолият кўрсатарди.

Навоий вилояти ташкил этилганда Ботир Бобоев вилоят ИИБ ЁХБ бошлиғи лавозимида тайинланади. Бу пайтда унинг олдида бошқарма ва унинг жойлардаги тузилмаларини малакали кадрлар билан таъминлаш, моддий-техник базасини мустаҳкамлаш сингари қатор масалаларни ҳал этиш вазифа-

си кўндаланг турарди. Ботир ака бунинг учун тинмай ҳаракат қилди. Биринчи навбатда тажрибали ходимларни ишга жалб этди, ёшларни олий ўқув юртларига ўқишга, ходимларни малака ошириш учун Тошкентга, қўшни вилоятлар тармоқ бошқармаларига юборди. Натижада тез орада самарали хизмат фаолияти йўлга қўйилди.

Ботир акани эслаганимда, ходимларнинг ютуғидан қувониб, ташаббусларини қўллаб-қувватлайдиган, зарур бўлса ёрдамни аямайдиган жонкуяр ва самимий инсон сиймоси гавдаланади. Умуман, Бурхон Бахранов ва Ботир Бобоевни кўплаб ҳамкасбларимиз бағрикенг устозлар сифатида ёд этади. Хусусан, истеъфодаги полковник Бахтиёр Облоқулов, истеъфодаги подполковниклар Раҳматулло Саидов, Ибодулло Саидов, айна пайтда хизмат қилаётган подполковниклар Абдурозул Қодиров, Абдурозик Бўриев улар номини чуқур эҳтиром ила тилга олади. Зеро, устозларнинг порлоқ сиймоси мудом хотирамизда, улар доимо қалбимиздадир.

Асад Пўлатов,
Навоий кон-
металлургия комбинати
Ёнғин хавфсизлигини
таъминлаш
бошқармаси бошлиғи,
полковник.

Хориж тажрибаси

(Давоми.)

Бошланиши ўтган сонда.

Япония полицияси техника воситалари билан юқори даражада таъминланган. Шаҳар кўчаларида патруллик қилаётган полиция машиналари орасида «Toyota Crown», «Celica», «Nissan Skyline», «Subaru Impreza WRX» ҳамда «Ledacy» русумидаги автомобилларнинг энг сўнги моделларини учратиш мумкин. Полициячилар тоғли ҳудудларда ҳаракатланишга мўлжалланган махсус автоуловларга ҳам эга.

Полиция машиналарининг юқори қисми оқ, пастки қисми эса қора ранга бўлади. Автоуловларнинг бортидаги ва капотидаги ёзувлар уларнинг айнан қайси полиция маҳкамасига тегишли эканлигини билдиради. Табиийки, уларнинг барчаси замонавий алоқа ва сигнализация воситалари, махсус асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Тегишли белгиларга эга патруль машиналаридан ташқари, яширин кузатув олиб боришга мўлжалланган автомобиллар ҳам мавжуд. Бу машиналар кўчаларда қатнайдиган одатдаги транспорт воситаларидан ҳеч бир жиҳати билан ажралиб турмайди.

Япония полицияси қанчалик самарали фаолият кўрсатмасин, уюшган жиноятчиликка бутунлай барҳам бера олгани йўқ. «Якудза» номини кўпчилик

ЯПОНИЯ ПОЛИЦИЯ ТИЗИМИ

эшитган бўлса керак. Ана шундай номланувчи илк уюшган жиноий гуруҳлар бундан 300 йиллар бурун пайдо бўла бошлаган. Ақсар тарихчилар уюшган жиноий тузилмаларга ишсиз қолган самурайлар асос солган деб ҳисоблашади.

Самурайлар жиноий гуруҳга бирлашиб, маҳаллий аҳолини кўрқувга сола бошлашган. Кейинчалик улар ҳам ўзининг тартиб-қоидалари тўпламини ишлаб чиқишган. Мазкур тўплагамга «Буси до»нинг ҳам айрим қоидалари киритилган. Ҳозир мамлакатда икки ярим мингга яқин жиноий гуруҳ мавжуд, уларнинг юз мингга яқин аъзоси бор деб тахмин қилинади. Япониялик ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимлари бундай гуруҳларни «барёкудан» деб аташади.

Одатда уюшган жиноий гуруҳ етакчилари майдалашиб ўтиришмайди, қиморхоналарни, фоҳишабозлик, порнография, қурол-яроғ ва гиёҳвандлик воситалари савдоси каби ноқонуний бизнесларни назорат остида ушлашади. Сиёсий арбобларни, давлат амалдорларини сотиб олишдан ҳам тойишмайди. Шунингдек, йирик

саноат корпорацияларида юқори лавозимларда ишловчи ходимларни кўрқитиш билан шуғулланишади. Якудза қонуний бизнес билан ҳам шуғулланиб туради. Кўчмас мулк операциялари, қурилиш бизнеси, сердаромад компанияларнинг акцияларини сотиб олиш шулар жумласидандир. Айниқса, уларнинг Токиодаги компанияларнинг қимматли қоғозларига қизиқиши катта.

Бунинг сабаби бор, албатта. Ҳозир Япония пойтахти дунёнинг энг катта шаҳри ҳисобланади. Унда 30 миллиондан зиёд аҳоли истиқомат қилади. «Ямагучи – Гуми» мамлакатдаги энг йирик уюшган жиноий бирлашма бўлиб, унинг аъзолари сони қирқ мингга яқин. Ташкилотнинг шохобчалари қатор Осиё давлатларида ва АҚШда ҳам яширин фаолият кўрсатади. Икки мамлакат полицияси ўзаро ҳамкорликда ўтказган махсус тадбир чоғида ушбу ташкилотнинг Швейцария банкларида сақланган 60 миллион АҚШ доллариға яқин маблағи жиноий йўл билан топилгани учун мусодара қилинган эди.

Якудзадан ташқари диний-экстремистик секталар ҳам Япо-

ния полицияси учун жиддий муаммо ҳисобланади. Уларнинг энг хавфлиси Сёко Асахара томонидан асос солинган «Аум Синрикё» ташкилотидир. Ушбу секта аъзолари 1995 йилда Токио метросида террорчилик ҳаракати содир этишди. Оқибатда баъзи маълумотларга қараганда зарин газидан захарланиб 27 нафар одам ҳаётдан кўз юмди, ўнлаб кишилар жиддий жароҳатланди. Мингга яқин фуқаро эса кўриши ёмонлашганидан шикоят қилиб тиббиёт муассасаларига мурожаат этишди.

Полиция ушбу жиноятнинг ташкилотчиларини ва ижрочиларини ҳибсга олди. Сёко Асахара ва унинг сафдошлари устидан суд жараёни 2004 йилгача давом этиб, катта шов-

шувга сабаб бўлди. Тергов ҳаракатлари чоғида ва суд жараёнида мазкур сектага нафақат япониялик, балки бошқа мамлакатлардан ҳам ўн минг-

лаб одамлар аъзо бўлганлиги аниқланди.

Ташкилотда иерархияга қатъий амал қилинган. Қуйи бўғиндагилар юқоридагиларга сўзсиз бўйсунган. Сектанинг фаолияти сир тутилган. Ҳар бир аъзонинг хатти-ҳаракати, юриш-туриши қаттиқ назорат қилинган. Хуллас, «Аум Синрикё»га нисбатан 17 та модда бўйича айблов илгари сурилди. Суд Асахарани айбдор деб топиб, ўлим жазосига ҳукм этди. Шунга қарамай «Аум Синрикё» ўз фаолиятини бутунлай тўхтатгани йўқ. У ҳозирда «Алеф» деб аталади. Ташкилотнинг фаолияти полиция ҳамда махсус хизматлар томонидан назорат қилинади.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

Хориж детективи

(Давоми.
Бошланиши ўтган сонда).

Яқин атрофдаги полиция идоралари ходимлари жанговар шай ҳолатга келтирилди. Бутун оқшом давомида Гейтвудлар қароргоҳида ҳеч қандай янгилик содир бўлмади. Харви уйига одатдагидан эртароқ қайтди. У тамадди қилиб бўлган, кутубхонада бетоқатлаб юра бошлади. Вақти-вақти билан кўлидан ҳеч бир иш келмайдиган биз каби ландовур изкуварлар шаънига кесатиқлар ёғдирадди. О'Гар, Люск ва Тод эса кўча кезиб, Гейтвудларнинг қасрини, атрофдаги уйларни кузатишарди.

Ярим кечаси Гейтвуд ўзининг ётоғига кириб кетди. Мен бўлсам меҳмонлар учун мўлжалланган хонада ётишни истамай, кутубхонада ихчамгина диванда чўзилдим. Телефон аппаратини диван яқинига суриб қўйдим. Кечаси соат икки яримларда телефон жиринглади. Гўшакни кўтарганимда эркак кишининг дағал овози эшитилди:

– Гейтвудмисан?
– Ҳа, – ҳорғин жавоб берди Харви.

– Пул тайёрма?
– Ҳа...

– Яхши, пулни қоғозга ўраб олиб кўчага чиқ. Клей кўчасининг уйларинг тарафидан келавер. Орқангда думинг бўлмаса, то қирғоқ бўйига етиб келгунингча олдинга бизнинг одамимиз боради. У сенга етар-етмас дастрўмоли билан юзини артаётди, уни тушуриб юборади. Шу заҳоти пулни йўлқанда қолдириб, уйингга қайт. Агар пулларга белги қўйилмаган бўлса ёки бошқа бирор қилиқ чиқармасанг, икки-уч соатлардан кейин қизинг уйингга қайтади. Агар бирор найранг ўйлаб топган бўлсанг, хатда нима деб ёзганимиз эсингдир? Тушундингми?

Гейтвуд розилик маъносида нимадир деб гўлдирди. Шундан сўнг гўшакнинг жойига қўйилгани эшитилиб, жимлик чўқди. Мен телефон станциясига кўнғироқ қилиб, вақтимни зое кеткизиб ўтирмадим. Чунки автомат телефондан кўнғироқ қилишгани аниқ эди. Фақат йўлакка чиқиб, Гейтвуднинг ортидан:

– Ҳаммасини айтганидай қилинг. Уларни алдашни ҳаёлингизга ҳам келтирмай, – деб тайинлашга улгурдим, холос.

Жавоб бўлмагач, кўчага чиқиб изкуварларни ва инспекторни излай бошладим. Уларнинг ихтиёрига икки агент ва иккита полиция машинаси ажратилган эди. Ҳаммага аҳволни тушунтирдим. Шошилиш режа туза бошладик. Унга кўра О'Гар Сакраменто кўчасидан, Тод эса Вашингтон кўчаси бўйлаб машинада секинлик билан ҳаракатланишлари лозим эди. Бу кўчалар Клей кўчасига параллел эди. Агар қайсидир чорраҳада Гейтвуд кўринмаса, ҳар иккиси ҳам шу заҳоти Клей кўчаси томон бурилишлари ҳамда

вазиятга қараб иш кўришлари керак эди.

Люск бўлса Гейтвуддан олдинроқда, фақат кўчанинг нариги бетида мастга ўхшаб юришига келишилди. Мен Харвидан анча орқароқда боришим керак эди. Мендан орқароқда эса бир агент келиши керак эди. Иккинчи агентга бошқармадаги барча бўш ходимларни Сити кўчасига бошлаб бориш топширилди.

Тўғри, режамиз анча ҳам эди. Аммо бундан кўра пухтароғини ишлаб чиқишга вақтимиз етмасди. Биз таваккал қилишга – Гейтвуддан пулни оладиган одамни тутишга чўчидик. Чунки Одрининг отасига айтган гапларидан ўғриларнинг ҳар қандай шафқатсизликка қодирлиги кўриниб турарди. Шунинг учун то қизни қутқариб олмагунча фаол ҳаракат қилмасликка қарор қилдик. Маслаҳатлашувимизни эндигина тугатган эдик ҳамки, Гейтвуд уйдан кўчага чиқди.

Ҳаммамиз режа бўйича ҳаракат қила бошладик. Иккита даҳадан ўтганимиздан кейин қаршимиздан қалпоқ кийган киши кўринди. У олдимиздан жимгина ўтиб кетди. Яна учта даҳадан ўтганимиздан сўнг орқа томондан келган қора лимузин шитоб билан ўтиб кетди. Ҳар эҳтимолга қарши қўлимни плашимнинг чўнтагидан чиқармай унинг рақамини ён дафтарамага ёзиб қўйдим.

Яна учта даҳани ортда қолдирганимизда ёнимиздан ҳеч гапдан беҳабар полициячи ўтиб кетди. Унинг кетидан салонда биттагина йўловчиси бўлган такси унинг ҳам рақамини ёзиб қўйдим. Тагин тўртта даҳадан ўтдик – атрофда ҳеч зог кўринмасди. Шу пайт қоронғи йўлакдан чиққан эркак тепага қараб: «Эшикни очинглар!» деб бор овозда бақирди.

Кутилмаганда Гейтвуддан 15 қадамлар олдинроқда бир аёл пайдо бўлди. У дастрўмоли билан лабилунжини арди. Сўнг дастрўмоли ерга тушиб кетди. Бундан кўриб Гейтвуд тўхтаб, қақдини ростлади. Унг қўлини чўнтагидан чиқара бошлади. Назаримда чўнтагидан тўппончасини чиқараётгандек туюлди. Сўнг чап қўлини чўнтагидан чиқариб, ерга аллақандай оқ нарса кўйди. Кейин кескин ортга бурилиб, уйи томон тез-тез юриб кета бошлади.

Аёл эса бу орада дастрўмолини ердан олди. Келиб оқ нарсени ҳам олиб, иккита кўп қаватли уй орасидаги қоронғи кўчага ўзини урди. У баланд бўйли, хийла букчайган аёл бўлиб, бошдан оёқ қора кийинган эди. Жувон кўп ўймай кўздан ғойиб бўлди.

Шундан сўнг мен ҳам югуриб бориб, ўша кўчага кирдим. Клей кўчасига параллел кўчагача чиқдим.

Аммо аёл кўринмасди. Орқамдан агент етиб келди. Изкуварлар О'Гар ва Тод, инспектор Люск ҳам бизларга қўшилди. Улар ҳам тева-ратрофни кўздан кечириб чиқишди. Аммо ҳеч қандай натижа бўлмади. Кўп ўймай Гейтвуд ҳам келиб қолди. У қазабини бизга сочди:

– Яна ҳамма ишнинг па-чавасини чиқардинглар. Агентларингизга бир цент ҳам тўламайман. Ургилдим сиздақа изкуварлардан. Бошлиқларингга айттириб, ҳаммаларингни кўчада пат-

сўраб-суриштириб, бундан уч-тўрт кун бурун хоналардан бирини Лейтон фамилияли ёш йигит ижарага олганлигини аниқлашибди. Табиийки, хонани кўздан кечиришганида, ҳеч ким йўқ эди. Фақат сигарета қолдиқлари ва бўш шисаларни топишибди.

Ҳаммаси тушунарли эди. У хонани ўзининг режасини амалга ошириш мақсадида ижарага олган. Аёлларнинг кийимини кийиб, яширин чиқиш йўлаги орқали Гейтвуд билан учрашувга чиққан. Йўлак эшигини атай очиб

қолдирган. Учрашувдан кейин югуриб йўлакка кирган. Кийимларини алмаштириб, то биз атрофни ўраб олгунимизча эркак қиёфасида асосий кириш йўлагидан чиққан. Қочаётганда О'Гар ва Тоднинг машинасида бир-икки марта йўлакларга яширинган бўлса ҳам ажаб эмас.

Гувоҳларнинг кўрсатмаларига қараганда, Лейтон 30 ёшлардаги, баланд бўйли, озғин, қора кўз, қора соч, эгнига жигаранг костюм, бошига тўқ сариқ шляпа кийган йигит бўлган. Қўни-қўшинларда у яхши таассурот қолдирган. Иккала изкувар ҳам, инспектор Люск ҳам йигит ижарага олган хонада Одрининг вақтинча бўлса ҳам гаровда ушлаб турилганига умуман ишонмасликларини қатъий таъкидлашди.

Кундуз соат ўн бўлди ҳамки, кўздан дарак йўқ эди. Гейтвуд аввалги шаштини бутунлай йўқотиб, руҳан чуқиб қолди. Ичкилик ҳам унга ёрдам бермай қўйди. Харвини шахс сифатида умуман ёқтирмамасдан, шу топда унга бир одам сифатида ачиниб кетдим. Агентликка кўнғироқ қилиб, Одрининг таниш-билишларини ўрганган агентларнинг тўплаган ахборотлари билан қизиқдим. Маълум бўлишича, охириги марта уни Эгнис Дейиджерфилд исмли хоним кўрган экан. Ўшанда кечки соат 8.15-8.45 лар ўртаси бўлган. Одри Маркет кўчаси бўйлаб кетаётган экан. Эгнис кўчанинг бу юзида

бўлгани учун бевосита кўришиб, гаплашишмаган. Бундан ташқари, ходимларимиз Одрининг ўта феъли оғир, бебош қиз бўлганлигини аниқлашди. Бундайлар одатда ашаддий жиноятчиларнинг тузоғига осон илинишади.

Туш маҳали бўлса ҳамки, Одридан дарак йўқ эди. Биз газеталардан илгари тайёрлаган эълонамимизни сўнги тафсилотларни ҳам кўшиб чоп этишини сўрадик. Гейтвуд бутунлай чўкиб қолди. У креслода тирсақларига таянганча ерга тикилиб ўтирарди. Мен ҳаёлимга келган фикр таъсирида ташқари чиқмоқчи бўлиб эндигина ўрнимдан турган эдим, у кўзларимга тикилиб сўраб қолди:

– Сизнингча, қизим нега келмаяпти?

Мантиқий жавобдан қочиб, гапни айлантирдим. Сўнг кўчага чиқиб, такси тўхта-тиб, савдо марказига олиб бориб қўйишни сўрадим. Дўконларга кириб, аёлларнинг кийим-кечаклари со-тиладиган бўлимлардан Лейтонга ўхшаган эркак киши Одри Гейтвудга мос кийим-бош сотиб олмаганимидеб сўрадим. Бешта дўконнинг бирортасида ҳам тасдиқ жавоби олмадим. Бошқа дўконларни су-

риштириб чиқишни асосий мақсадида паромга ўтирдим. Биринчи дўкондаёқ омадим чопди. Сотувчи қиз кеча Лейтонга ўхшаган эркак мен айтган ўлчамдаги аёллар кийим-кечакларини сотиб олганини тасдиқлади. Сўнг харид қилган нарзаларини 14-кўчадаги уйда истиқомат қилувчи жаноб Т. Оффардга жўнатишни илтимос қилибди. Ўша манзилга бориб, йўлак эшигини очмоқчи бўлиб турганимда, ичкаридан тўладан келган ўрта ёшлардаги, эгнига чит халат кийган аёл чиқиб қолди. У менга бошдан-оёқ синовчан кўз югуртириб чиқди.

– Йўлак назоратчиси қаерда яшашини билмайсизми? – сўрадим ундан.
– Назоратчи мен бўлам.

Унга қалбаки ташриф қозимни узатиб, ўзимни таништирдим:

– Мен Шимолий Америка сугурта компанияси масъул ходимиман. Бизга жаноб Оффарднинг молиявий аҳволини билиш ҳақида сўров тушди. У ҳақда холис фикрингизни айтсангиз. Бу одамга ишонса бўладими?

– Нима десам экан. Жаноб Оффард бу ерда атиги бир ҳафтадан буён яшайпти. Эртага кетади. Ёқимтой йигит.

– Бир ҳафта дедингизми? Ҳа, бундай қисқа вақт ичида одамни яхшироқ билиб бўлмайди, албатта.

– Улар Денвердан келишган. Бу ерда узоқ вақт қолишмоқчи эди. Аммо Оффард хонимга иқлими тўғри келмади.

– Оилалари каттами?
– Йўғ-е, фақат икковидан иборат.

– Ҳўш, ёш оила сизда қандай таассурот қолдирди? – сўрадим назоратчининг синчковлигидан қаттиқ умидвор бўлган оҳангда.

– Бир-бирларига жуда мос. Баъзан кун бўйи уйда бўлишмайди, шекилли, хонадонларида тиқ этган овоз ҳам эшитилмайди.

– Бирга тез-тез кўчага чиқиб туришадими?

– Бир нима дейишим кийин. Уларда чиқиш эшигининг калити бор. Гоҳида ичкарига кираётганларида ёки ташқарига чиқаётганларида йўлакда учратиб қолам.

– Демак, бир куни кечкурун уйга тунагани келмаганларидан хабарингиз йўқ, шундайми?

Назоратчи аёл менга шубҳали қараб қўйди. Чунки саволимнинг касбимга дахли йўқ эди. Аммо энди бунинг аҳамияти қолмаганди. Шунинг учун бош чайқаб қўйди.

– Албатта, хабарим йўқ.
– Уларни кимга тез-тез меҳмон келиб турадиларми?

– Қайдам. Жаноб Оффард...

Унинг оғзидаги гап бўғзида қолди. Чунки кўчадан ичкарига бир эркак кирганиди. У мени орқамдан ўтиб, зина бўйлаб юқорига кўтарилди.

– Вой ўлмасам! – пичирлади аёл. – Ишқилиб, эшитмаган бўлсин-да. Бу – жаноб Оффарднинг ўзи!

Мен тепага кўтарилаётган кишини орқа томондан кўриб қолдим. Эгнида жи-гарранг костюм, бошида тўқ сариқ шляпа бор эди. Агар отини эшитиб қолган бўлса, зина бурилишига етганда мен томонга бир марта қараб қўяди деб ўйладим. Худди шундай қилди. У машхур фирибгар Жмот Квайл эди. Аммо таниганимни сездирмасликка ҳаракат қилдим. У ҳам мени таниганини сездирмасликка уринди. Иккинчи қаватдаги эшикнинг ёпилгани эшитилди. Шундан сўнг:

– Мен унда тепага чиқиб, жаноб Оффарднинг ўзи билан гаплашиб кўрай-чи, – деб назоратчи билан хайрлашдим.

Иккинчи қаватга кўтарилиб, 202-хонадон эшигига қулоқ тутдим. Ичкаридан тиқ этган овоз ҳам эшитилмасди. Иккиланишга вақт йўқ эди. Кўнғироқ тугмачасини босдим. Ичкаридан кетма-кет уч марта тўппонча отилгани эшитилди. Эшикда эса белдан тепароқ баландликда учта тешик пайдо бўлди. Агар кўп йиллик тажрибамдан келиб чиқиб, ўзимни четга олиб турганимда, учала ўқ ҳам нақ қорнимга қадаларди. Эшик ортидан эркак кишининг қатъий оҳангдаги овози эшитилди:

– Бас қил! Жинни! Тен-таклик қилма!

– Бас қил! Жинни! Тен-таклик қилма!

Жиноятга жазо муқаррар

БОЗОРДАГИ ЭГРИҚҮЛ КИМСА

Якшанба куни бўлгани учун Гулистон шаҳрининг марказий деҳқон бозори ниятда гавжум. Кимдир тўй ташвиши, яна кимдир бошқа бир мақсадда олди-сотди қилмоқда. Одамларнинг кўплигидан бир хил жойларда тикилинч ҳосил бўлиб, игна ташласа ерга тушмайдиган ҳолатга келиб қолган. Шунинг учун бўлса керак, ўзининг шум ниятини амалга ошириш илинжида атрофга олазарак боқаётган, ўлжа излаётган кимса ҳеч кимнинг эътиборига тушмасди.

лумот юборилди. Бозор яқинида хизмат ўтаётган вилоят ИИБ ППХ ва ЖТСБ ППХ батальони 2-отряд гуруҳ командири, кичик сержант Абдурашид Нуринов отряд милиционерлари, сафдорлар Жаҳонгир Наврўзов, Шароф Худойқулов ва Ғайрат Жўраев хабарни олиши билан назоратни янада кучайтиришди. Бу пайтда ўғирлик молларни бағрига босганча кетиб бораётган Одил уларни қаергадир яширишни ўйларди.

— Ака, кечирасиз, сизни бир дақиқага мумкинми?

Одил овоз келган томонга ўғирлиб осойишталик посбонларини кўрди-ю, қўлидаги халтани ташлаб қоча бошлади. Таъқиб бир дақиқага ҳам бормади. Жиноятчи қўлига кишан урилгандагина пушаймонлик ҳиссини туя бошлади. Ҳатто унинг бу ҳислари тилига кўчди:

— Жон, акалар, қўйиб юборинглар, қайтиб бу ишни қилмайман, ўлай агар, пушаймонман, қўйиб юборинглар.

Сирдарё вилоятининг Янгиер шаҳрида яшовчи Т. Одил (исмлар ўзгартирилган) илгари ҳам суднинг қора курсисига ўтирган, энг ачинарлиси, охириги марта қўлга тушганида ҳам худди шундай пушаймонлик изҳор қилганди. Энди унинг гапларига ким ҳам ишонади?!

Иброҳим МУСУРМОНҚУЛОВ, кичик сержант.

Сирдарё вилоти.

Унга жавобан аёл кишининг шанғиллаганча шаллақилик қилгани қулоққа чалинди. Сўнг эшикни яна иккита ўқ тешиб ўтди.

— Бас қил, илтимос...

Энди эркакнинг овозида кўркун соҳир эди. Аёл эса сўқинишда давом этди. Кейин улар олишиб кетганига ўхшаган товушлар эшитилди. Тагин ўқ овози янгради. Мен эшикни бир тегиб очдим. Қарасам, полда Квайл бир аёл билан олишиб ётарди. У аёлнинг қўлларини орқага қайиришга уринарди. Аёлнинг қўлидаги тўппончанинг учидан тутун чиқиб турарди. Дарҳол ундан қуролни тортиб олдим ва баланд овозда бақирдим:

— Бас, етар! Туринглар ўрниларингдан! Уйингизга меҳмон келди!

Квайл қанчалик ўзини ҳимоя қилмасин, қиз ўзининг ўткир тирноқлари билан унинг юзини тимдалаб олишга улгурди. Йигит сакраб ўрнидан туриб, қонаган юзини дастрўмоли билан артганча креслога ўтирди. Қиз бўлса менга газаб билан тикилиб, хона ўртасида серрайганча туриб қолди. Бундай манзарани кўриб кулиб юбордим.

— Отангизнинг тариқча ақли бўлса, сизни қайиш билан роса савалайди, — дедим унга. — Ахир, шўрлик отангизга роса панд бердингиз-ку!

— Агар сиз менга ўхшаб узоқ йиллар зуғум остида яшаганингизда, сизни ҳам ҳар куни хўрлашганида, ҳақорат қилишганида, менга ўхшаб пича пулни қўлга киритиб, мустақил яшаш учун ҳар нарсасга тайёр бўлардингиз.

Қизнинг бу гапига жавобан ҳеч нима демадим. Жаноб Гейтвуднинг ҳарбий таъминот билан боғлиқ масалаларда тузган битимларда турли фирибгарликлар ишлатгани қулоғимга чалинганди. Унинг ўша найрангбозликлари юзасидан ҳозир Адлия вазирлиги текширувлар ўтказаяётганидан ҳам хабарим бор эди. Хуллас, ичимда минг қилса ҳам отасининг қизи-да, деб қўйдим.

— Бизларнинг изимизга қандай тушдингиз — одоб билан сўради Квайл.

— Арзимас майда-чўдалардан, — дедим мен. — Биринчидан, Одрини таниши кечки соат сақиз яримларда Маркет кўчасида кўрган экан. Хатингизга эса кечки соат тўққизда почта тамғаси босилган. Пича шошиб-сизлар-да. Хатни кейинроқ жўнатиш керак эди. Ҳойна-ҳой, Одри уни бу ёққа келаётиб почта қутисига ташлаган бўлса керак?

Квайл бош лиқиллатиб қўйди. Мен эсам сўзимда давом этдим:

— Иккинчидан, телефон кўнғироғи. Одри кўнғироқ қилаётганда, котибу котибалар гўшакни кўтариб, сўраб-суриштириб, отасини улаб бергунларича бир неча дақиқа ўтишини яхши

биларди. Ҳақиқатан ҳам ўғрилларнинг кўзини шамғалат қилиб кўнғироқ қилишга муваффақ бўлганида, вақтни ғанимат бўлиб биринчи гўшакни кўтарган кишига бор гапни айтган бўларди.

Квайл яна бош лиқиллатди.

— Гаров пули тўланганидан кейин ҳам Одри ўйга қайтавермагач, унинг ўзи бу ишга алоқадорлигига ақлим етди. Агар у тезда уйига келганида, бизни узоқ вақт алдай олмасди. Бундан ташқари, уйдан ортиқча кийим олиб чиқолмагани учун воситачи кўмағида дўкондан кийим-кечак харид қилган, деб тахмин қилдим. Чунки бошқа танитқ тенгдошларига ўхшаб у ҳам ҳар куни ҳар хил кийимнишга ўрганган-ку. Воситачи эса, эринчоқлик қилганими ёки кийим-кечаклар кўп бўлганми, уларни қайси манзилга жўнатиш кераклигини айтган. Бор-йўғи гап шу.

— Ҳа, мен ўтакетган эҳтиётсизлик қилганман, — тан олди Квайл. Сўнг қиз томон ишора қилиб, зардали оҳангда давом этди. — Мана бунга кўз-қулоқ бўлиб туришим керак эди. Бўлмаса кўнглига келган ишни қилади. Шунинг учун шошгандим. Бунинг устига учига чиққан банги. Ўша куни ҳам бир ахволда келган эди. Бугун ҳам сал бўлмаса сизни ўлдириб қўярди.

Ота-қиз полиция бошқармасида капитаннинг хонасида учрашишди. Биз Харви Гейтвуд қизини бўғиб қўяди ёки ахлоқ тузатиш муассасасига жойлаштиради деб ўйлаган эдик. Аммо охир-оқибат Одрининг қўли баланд келди. Ахир, у отасининг қизи-да. Одри отасини «Сиз ҳақингизда ҳамма биланларимни журналистларга ошкор қиламан», деб кўрқитибди. Қиз айнан нималарни билишидан хабарим йўқ. Буни отаси ҳам билмаса керак. Лекин шундоқ ҳам Адлия вазирлиги унинг ҳарбий таъминот соҳаси билан боғлиқ шартномаларини текшириб турган қалтис бир пайтда таваккал қилишга чўчиди. Отаси даъвосидан воз кечмаса, ишни босди-босди қилмаса, қиз биланларини ошкор қилиш аниқ эди. Газеталардан бири эса шунақа қулай пайтни пойлаб турганди. Хуллас, капитаннинг хонасидан отау қиз бир-бирларига ёвқараш қилиб чиқиб кетишди.

Квайлни юқори қаватдаги камераларнинг бирига қамаб қўйдик. Аммо унинг бирор жиноятда айбланиб, жазога тортилиши даргумон эди. Чунки токи Одри айбланиб, суднинг қора курсисига ўтирмас экан, Квайлни ҳам айблаб бўлмасди. Харви Гейтвуд эса қизини айблашдан воз кечганди. Ишнинг шундай якун топганидан ўзим ҳам энгил тортдим.

Рус тилидан Бобомурод ТОШЕВ эркин таржима қилди.

У бир дўкон ёнидан аста ўтиб борар экан, сотувчининг растани назоратсиз қолдириб ичкарига кириб кетганини кўрди. Бундай қулай фурсатни қўлдан беришни ақлсизлик деб билган Одил зудлик билан растадаги буюмларни йиғиштириб халтасига жойлади. Кейин кўз очиб юмгунча воқеа жойидан жуфтакни ростлади.

Дўкон соҳиби Б. Ориф ташқарига чиқди-ю, раста бўмбўшлигини кўриб капалаги учди. У ёқ, бу ёққа қарганча атрофни кўздан кечириб, одамлардан сўраб-суриштирди. Бироқ ҳеч кимдан жўяли гап ололмагач, ички ишлар идорасига хабар берди. Мазкур ҳолат юзасидан яқин худудлардаги осойишталик посбонларига маъ-

ҚИДИРИЛМОҚДА

Жиноят содир этиб, тергов идораларидан қочиб юрган қуйидаги шахслар Самарқанд вилоти ИИБ томонидан қидирилмоқда:

Анвар Нажмиддинович ХАМИДОВ. 1973 йилда туғилган. Каттакўрғон тумани Чуюнчи қишлоғида яшаган.

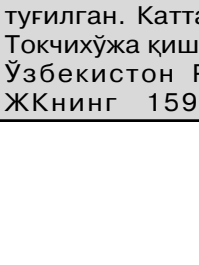
Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 3-қисми «б» банди ва 244/2-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Шохира Мансуровна ФАНИЕВА. 1980 йилда туғилган. Каттакўрғон тумани Токчихўжа қишлоғида яшаган.

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Хосият Тошниёзовна САЙФУЛЛАЕВА. 1974 йилда туғилган. Каттакўрғон тумани Токчихўжа қишлоғида яшаган.

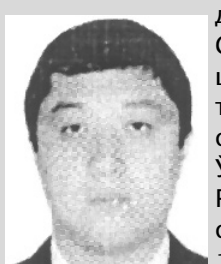

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 3-

қисми «б» банди, 223-моддаси 2-қисми «б» банди ва 244/2-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Дилшоджон Холмахамедович ХАМИДОВ. 1970 йилда туғилган. Самарқанд шаҳар Чилистун маҳалласида яшаган.

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 168-моддаси 3-қисми «а» бандида кўрсатилган жиноятни содир этган.

Қамолитдин Турсунович САМАДОВ. 1973 йилда туғилган. Каттакўрғон тумани Токчихўжа қишлоғида яшаган.

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 3-қисми «б» банди ва 244/2-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Ғайрат Эргашович БОТИРОВ. 1975 йилда туғилган. Каттакўрғон тумани Пайшанба шаҳарчаси Адолат кўчаси 19-уйда яшаган.

Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 3-қисми «б» банди, 223-моддаси 2-қисми «б» банди ва 244/2-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Жўрабек Иззатуллаевич РЎЗИМУРОДОВ. 1980 йилда туғилган.

Каттакўрғон тумани Пайшанба шаҳарчаси Янги ҳаёт кўчасида яшаган. Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 159-моддаси 3-қисми «б» банди, 223-моддаси 2-қисми «б» банди ва 244/2-моддаси 1-қисмида кўрсатилган жиноятларни содир этган.

Юқорида номлари қайд этилган шахсларни кўрган ёки қаердалигини билганлардан Самарқанд вилоти ИИБга (0-366) 233-31-30, 233-02-64 рақамли телефонлар орқали ёки яқин орадаги ички ишлар идорасига хабар беришларини сўраймиз.

Инсон кексайган сари ҳаётга теран назар билан қарайдиган бўлади. Ёшликка хос ўйинларга эса ёши ўтганини, энди бундай машгулотлардан узоқлашиб қолганини айтади. Бироқ ёшликнинг ғайратшижоатини эслаб, югуриш, қичқириб ўйнашни ким ҳам истамайди, дейсиз. Кексаларнинг мана шундай қувониши, завқланиб югуришини кўрсангиз, ниҳоятда бегуборлик уфуриб турганига гувоҳ бўласиз. Шу боис ҳам Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг спорт мажмуасида бўлиб ўтган мусобақалар «Кексалар завқи» деб номланди.

Унда республикамиз Қуролли Кучлари ва ҳуқуқ-тартибот идораларида самарали хизмат қилиб, бугунги кунда кексалик гаштини сураётган фахрийлар спортнинг бир нечта

тури бўйича ўзаро беллашишди. Кексаларни эъзозлаш йили ҳамда 9 май – Хотира ва кадрлаш куни муносабати билан ўтказилган мазкур тадбирни республика Мудофаа вазири

ўринбосари, полковник Н. Муллабоев очиб, фахрийларнинг бой ҳаётини тажрибаси ёшларни тарбиялашда муҳим аҳамиятга эгаллигини таъкидлади. Шунингдек, уларга сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва мазкур мусобақада барчаларига омад ёр бўлишини тилади. Фахрийлар ҳам сўзга чиқиб, ўзларига кўрсатилган эҳтиромдан мамнунлигини билдиришди.

Тадбир ИИБ Қоровул қўшинларига қа-

рашли ҳарбий қисм аскарларининг қўл жанги усуллари бўйича кўргазмалари чиқиши билан бошланди. Шундан сўнг жамоалар футбол, волейбол, теннис, бадминтон, шахмат-шашка каби спорт турлари бўйича қизғин ва мurosасиз баҳсга киришиб кетди. Мудофаа вазирлиги Марказий ашула ва ракс ансамблининг хушовоз хонандалари ҳамда бошқа таниқли санъаткорлар томонидан ижро этилган дилрабо куй-қўшиқлар иш-

тирокчиларга ғайратшижоат бағишлаб турди десак, муболаға бўлмайди.

Ҳар бир спорт тури бўйича ғолиб жамоалар эълон қилинган, энг фаол иштирокчиларга эсдалик совғалари топширилди. Якуний натижалар бўйича умумий ҳисобда Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги фахрийлари биринчи ўринни эгаллади. Миллий хавфсизлик хизмати фахрийлари иккинчи, Ички ишлар вазирлиги фахрий-

лари эса учинчи ўринга сазовор бўлди. Тадбир сўнггида иштирокчиларга эсдалик совғалари топширилди.

Ватанимиз сарҳадлари дахлсизлиги, мамлакатимиз осойишталиги йўлида фидойилик билан хизмат қилган фахрийлар мазкур тадбирдан чексиз қувонган, ёшликнинг ғайратини туйиб, юрт учун доимо керак эканликларини ҳис этган бўлишса ажаб эмас.

Гулбаҳор АМЕРДИНОВА,
подполковник.

Иномжон РАХИМХУЖАЕВ,
сержант.

ҲАМКАСБИМИЗ ШОҲСУПАДА

Сурхон воҳасининг маркази – Термиз шаҳрида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати марказий кенгаши ташаббуси билан шарқ яққаурашининг «комбат айкидо» тури бўйича болалар, ўсмирлар ва катталар ўртасида мамлакат чемпионати бўлиб ўтди. Нуфузли мусобақада Транспортдаги ИИБ Тошкент темир йўл бекати тармоқ ИИБ реабилитация этиш маркази взвод командири, кичик сержант Элёр Отақулов ҳам иштирок этиб, республика ички ишлар идоралари шарафини муносиб ҳимоя қилди.

Элёр комбат айкидонинг «нокдаун» йўналиши бўйича 65 килограмм вазн тоифасида татамига чиқди. У дастлаб қашқадарёлик спортчи билан курашиб, уни мағлуб этди. Кейинги рақиб – самарқандлик яққаураш устаси ҳам ҳамкасбимизнинг маҳоратига тан берди. Очқолар бўйича ғолиб бўлган Элёр ярим финалда навойлик спортчига рўбарў бўлди. Афсуски, бу гал Навоий вилояти вакилининг қўли баланд келди.

Учинчи ўрин учун кечган баҳс ҳам кичик сержант Э. Отақулов учун осон бўлмади. Чунки унинг бу босқичдаги рақиб катта маҳоратга эга спортчи эди. Шунга қарамай, у мураббийлари ўргатган усулларни моҳирона қўллаб, рақибини очқолар бўйича доғда қолдирди ва шохсупанинг учинчи поғонасидан жой олди.

Қосимжон САТТОРОВ,
подполковник.
Садриддин ШАМСИДДИНОВ олган сурат.

БИРДАМЛИК – МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

Ички ишлар идоралари ходимларининг жанговар хислатларини шакллантиришда спортнинг аҳамияти беқиёс. Шу боисдан Тошкент вилояти ИИБ раҳбарияти томонидан ходимлар ўртасида спортни янада оммалаштириш мақсадида кўплаб мусобақалар ўтказилмоқда.

Спортнинг бошқа турлари қатори чаққонлик, хушёрлик ва тезкор ҳаракатни талаб этувчи волейбол кўпчиликнинг сеvimли машғулоти бўлиш билан бирга, кишининг соғлиғи ва руҳий тетиклиги, жамоанинг бирдамлигини таъминлашда ҳам муҳим аҳамият касб этади. Вилоят ИИБ тизимларида волейбол бўйича ўтказилган мусобақаларда

бу нарса яққол кўзга ташланди.

Вилоят «Динамо» ўйингоҳида ўтказилган турнирда барча жамоа волейболчилари бош соврин учун астойдил ҳаракат қилишди. Уларнинг бир-биридан чиройли ўйин кўрсатгани томошабинлар олқишига сазовор бўлди.

Қизиқарли ўтган мусобақада вилоят ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бошқармаси ва-

киллари ғолиб бўлди. Иккинчи ўринни вилоят ИИБ ЁХБ жамоаси эгаллади. Бошқарманнинг АВБСО спортчиларига эса учинчи ўрин насиб этди.

Ғолиб жамоалар раҳбарият томонидан диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Гулшан ИНОҒОМОВА,
катта лейтенант.

Тошкент вилояти.

ВАКИЛЛАРИМИЗ КУЧЛИ УЧЛИҚДА

Пойтахтимиздаги «Ёшлик» спорт-соғломлаштириш мажмуасида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ўртасида ўтказилган анъанавий Республика спартакиадасининг энгил атлетика бўйича беллашувлари бўлиб ўтди.

Мусобақада ўн битта терма жамоа қатнашди. Унда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги терма жамоаси аъзолари 100 метрга югуришда иккинчи ва учинчи, 1000 метрга югуриш ва жойида туриб узунликка сакраш бўйича иккинчи, шунингдек, 100 метр масофага эстафета югуришида эса биринчи ўринни эгаллашди.

Беллашувлар якунига кўра, умумжамоа ҳисобида Миллий хавфсизлик хизмати жамоаси ғолиб деб топилди. Кейинги ўринлар ИИБ Қоровул қўшинлари бош бошқармаси ва Ички ишлар вазирлиги терма жамоаларига насиб этди.

Ғолиб ва совриндорлар республика «Динамо» ЖТСЖ кенгаши томонидан диплом, медаль ва кўчма кубок билан тақдирланди.

Абдумалик РАХИМОВ,
капитан.

ВОЛЕЙБОЛ ТОБОРА ОММАЛАШМОҚДА

Сирдарё вилоятида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари ўртасида турли спорт мусобақаларини ўтказиш яхши анъанага айланган. Мазкур беллашувлар ходимларнинг жисмоний тайёргарлигини оширишга хизмат қилаётгани билан муҳим аҳамият касб этмоқда.

Яқинда Гулистон шаҳридаги Тиббиёт коллежи спорт мажмуасида ана шундай спорт тадбирларидан бири бўлиб ўтди. Вилоят «Динамо» ЖТСЖ ташаббуси билан белгиланган тақвим режасига асосан ташкил қилинган мусо-

бақада ҳуқуқ-тартибот идоралари терма жамоалари спортнинг волейбол тури бўйича ўз маҳоратларини синовдан ўтказишди.

Ниҳоятда қизғин ва қизиқарли тарзда кечган мусобақа якунида вилоят МХХБ жамоаси биринчи ўринни қўлга киритди. Вилоят

ИИБ ҳамда Божхона бошқармаси жамоалари иккинчи ва учинчи ўринни эгаллади.

Ғолиб ва совриндор жамоаларга Фахрий ёрлик ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

Шухрат ДАДАБОЕВ,
катта лейтенант.

Ҳуқуқий маслаҳатхона

ХОДИМЛАР МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

— *Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат кодексига бевосита байрам (дам олиш куни)дан олдинги иш кунидан иш вақти бир соатга қисқартирилиши белгилаб қўйилган. Шу қисқартирилган иш кунидан иш ҳақи қандай миқдорда тўланади — тўлиқ иш кунини учунми ёки ҳақиқатда ишланган иш вақтига мутаносиб равишдами?*

Жамол АКМАЛОВ.

Хоразм вилояти.

! — Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексининг 121-моддасига биноан байрам (ишланмайдиган) кунлари арафасида кундалик иш (смена) муддати барча ходимлар учун камида бир соатга қисқартирилади. «Камида бир соат» дейилишининг сабаби — тармоқ келишувида ёки корхонанинг жамоа шартномасида бундай кунларда иш вақтини янада кўпроқ қисқартириш назарда тутилиши мумкин.

Байрам (ишланмайдиган) кунлар деганда юқорида қайд этилган Кодекснинг 131-моддасида кўрсатилган кунларни тушунмоқ керак. Булар қуйидагилардир:

1 январь — Янги йил;
8 март — Халқаро хотин-қизлар кунини;

21 март — Наврўз байрами;
9 май — Хотира ва қадрлаш кунини;

1 сентябрь — Мустақиллик кунини;

1 октябрь — Ўқитувчи ва мураббийлар кунини;

8 декабрь — Конституция кунини;

Рўза ҳайит (Ийд ал-Фитр) диний байрамнинг биринчи кунини;

Қурбон ҳайит (Ийд ал-Адха) диний байрамнинг биринчи кунини.

Маълумки, қонунлар халқ, жамият ҳамда давлат манфаатларини кўзлаб ишлаб чиқилади ва шу мақсадга хизмат қилишга йўналтирилади. Қонун нормаларининг принципларидан бири бу ижтимоий адолат принциpidир.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 18-моддасида мамлакатимизда бар-

ча фуқаролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлиб, жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, қонун олдида тенгликларини белгилаб қўйилган. Шунинг баробарида имтиёзлар фақат қонунлар билан белгилаб қўйилиши ҳамда ижтимоий адолат принципларига мос бўлиши шартлиги қайд этилган.

Байрам арафасидаги қисқартирилган иш кунини учун иш ҳақи ҳам қисқартирилган миқдорда тўланиши юқорида қайд этилган «ижтимоий адолат принципи»га мос эмас. Зеро, қонун бундай имтиёзни ходимларнинг манфаатлари учун назарда тутган.

Ушбу саволга ҳуқуқшунос Ҳамидулла ПРЕМКҮЛОВ жавоб берди.

Бу — қизиқ!

«АЛЛО» НИМА ДЕГАНИ?

Ўқувчилигимизда рус тилини ўрганишни эндигина бошлаган пайтлари катталар «Что — нима дегани?» деб сўраб жигимизга тегишарди. Шунга ўхшаб, «Алло» дегани қандай маънони англатиши кўпчиликни қизиқтирса керак.

Дастлаб, илк телефон аппарати ихтирочиси, америкалик Александр Белл телефон кўнғироғига «Эхой!» деб жавоб беришни таклиф қилган. Бу сўз денгизчилар тилида «Ҳой, палубадагилар!» деган маънони англатган.

Ватандошининг кашфиётини янада такомиллаштиришга эришган Томас Эдисон эса бунинг ўрнига «Хэллоу!» вариантини таклиф этган. Инглиз тилидан сал-пал хабари бўлганлар бу «Салом!» деган маънони англатишини яхши билишади. Кейинчалик ушбу сўз айрим халқларда талаффузи осон бўлган «Алло!»га айланиб кетган. Ўзимизда сўнги пайтларда унинг ўрнига ҳам тушунарли, ҳам миллийлигимизга мос «Лаббай!» сўзини ишлатиш тобора оммалашаётганини мамнуният билан қайд этиб ўтишни истардик.

МИТТИ ОРОЛ

Дунёдаги энг кичик орол Бишоп-Рок деб номланади. Уни баъзан «Епископ қояси» деб ҳам аташади. Ушбу оролда фақатгина маёқ жойлашган, холос. У Буюк Британияга тегишли.

Орол аслини олганда бор-йўғи унча катта бўлмаган қоядан иборат. Гап шундаки, Буюк Британиянинг қадимий қонунларига кўра, атрофини сув ўраб турган, атиги бир бош қўй ўтласа ҳам бўладиган қуруқлик орол деб ҳисобланган. Айтганча, Бишоп-Рок энг кичик орол сифатида Гиннеснинг рекордлар китобига ҳам киритилган.

Орол устига қурилган маёқнинг баландлиги 52 метр. Унинг тепасида вертолёт кўниши учун мўлжалланган майдонча мавжуд. Маёқ тўлиқ автоматлаштирилган. Шу сабабдан унда одам бўлиши шарт эмас. Қурилма кемаларни саёзликдан огоҳлантириш, кумга тикилиб қолишдан сақлаш мақсадида бунёд этилган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

Тошкент вилояти ИИБ раҳбарияти ва шахсий таркиби вилоят ИИБ бошлигининг ўринбосари, подполковник Саидқарим Нишанбаевга волидаи муҳтарамаси

МЕҲРИНСО аянинг

вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик изҳор этади.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

Келгуси ҳафта учун

КҮЙ

Ҳафта сиз учун ҳар жиҳатдан қулай келади. Ишонангизда ўзингизни ижобий томондан намоён этасиз. Ишчанлигингиз туфайли ҳамкасбларингиз ва раҳбариятнинг ҳурмати қозонасиз. Ҳафта ўрталарида фаоллигингиз ошади. Бошлаган ишларингизни якунига етказа оласиз. Оила аъзоларингизга ғамхўрлик кўрсатасиз. Улар билан бирга дўкон айланишингиз ёки кинога тушингиз мумкин.

СИГИР

Ушбу ҳафтада хоҳиш-истакларингизни, интилишларингизни назорат қилинг. Акс ҳолда яқинларингиз билан муносабатларингизни бузиб қўйишингиз хавфи бор. Бундан биринчи галда ўзингиз зиён кўрасиз. Ҳафта бошида ўта соддалик қилсангиз, охирларида, аксинча, ҳаддан зиёд талабчан бўласиз. Маслаҳатимиз: ўртача йўл тутинг. Шунда ўзингизга ҳам, бошқаларга ҳам яхши.

ЭГИЗАКЛАР

Янги ҳафтада ички сезгингизга бемалол ишонсангиз бўлади. Айниқса, молиявий масалаларда кўнглингизга қулоқ тутиб иш кўринг. Ҳафтанинг бошлари иш фаолиятингиз учун қулай. Муҳим учрашувларни шу кунларга режалаштиришингизни маслаҳат берамиз. Ҳафтанинг охири кунларини эса оилангизга ёки ўзингизга бағишланг. Яқин орада моддий аҳволингиз яхшиланиши кутилмоқда.

ҚИСКИЧБАҚА

Ниҳоят кўнглисизликлар барҳам топади. Фақат бунинг учун ўзингиз фаоллик кўрсатишингиз лозим. Душанбадан оқилона иш тутсангиз, аста-секин аҳволингиз яхшилана боради. Қийинчиликлардан асло чўчиманг. Шунда уларни энгиз ўта оласиз. Бунга кучингиз ҳам, иродангиз ҳам етади. Фақат астойдил хоҳиш ва ўзингизга қатъий ишонч бўлиши керак.

АРСЛОН

Ишонангизда сизга эътибор бермай қўйишади. Болаларингиз гапингизга қулоқ солмаяпти. Уйингизда тартиб йўқ. Буларнинг барчасида сизнинг ҳам айбингиз бор. Ўзингизни қўлга олинг. Ҳаётини позициянгни ва муаммоларга бўлган қарашларингизни қайта кўриб чикинг. Бошқача ҳаракат қилишга интилинг. Бир сўз билан айтганда, ўзингизнинг устингизда ишланг.

ПАЗИЗОД

Ушбу ҳафтанинг биринчи ярмида кўпчиликнинг эътиборида бўласиз. Одамларнинг ўзлари сиз томон талпинишади. Улар орасидан айнан кимлар билан яқиндан мулоқот қилишни эса ўзингиз танлайсиз. Аммо ҳафта охирларига яқинлашгани сари вазият ёмон томонга ўзгара боради. Бошқаларнинг хатти-ҳаракатлари жаҳлингизни чиқаради. Охири оила аъзоларингиздан бири билан жанжаллашиб қоласиз.

ТАРОЗИ

Ҳафта бошларида янги танишлар орттирасиз. Дўстларингиз билан бирга сайр қилишингиз ёки меҳмондорчиликка боришингиз ҳам эҳтимолдан холи эмас. Ҳафта ўрталарида касбий фаолиятингиз билан шуғулланасиз. Масалан, ҳужжатларни тартибга келтиришингиз мумкин. Бунинг ҳеч қандай қийин жойи бўлмайди. Анча илгари олдингизга қўйган мақсадингизга ниҳоят эришасиз.

ЧАЁН

Қанчалик эҳтиёт бўлманг, келаётган ҳафтада айрим хато ва камчиликларга йўл қўясиз. Узаро суҳбат чоғида бошқалар билиши керак бўлмаган сирингизни ошкор этиб қўясиз. Ёки бировларга нисбатан кўполлик қиласиз. Оқибатда улар билан жанжаллашиб қоласиз. Ҳафта охирларида ўзингизнинг ноҳақлигингизни ҳис этиб, афсус чекасиз. Натижада кайфиятингиз тушиб кетади.

ЁЙ

Ўртоқларингизнинг аҳволини тушуниб етмайсиз. Уларнинг муаммолари кўзингизга арзимасдек ёки ўйлаб топилгандек туюлади. Бу пайтда муҳим масалалар билан банд бўлганлигингиз сабабли, уларнинг ташвишлари билан шуғулланишга вақт тополмайсиз. Натижада атрофингиздаги одамлар билан ораларингизга совуқлик тушади. Аммо тезда ноҳақлигингизни англаб, хатоингизни тузатасиз.

ТОҒ ЭЧКИСИ

Кўтаринки, баҳорий кайфиятда юрасиз. Шунинг учун ишга қўлингиз бормайди, ўйнаб-қулгингиз келади. Лекин вазият меҳнат қилишингизни тақозо этади. Ҳамма ишни ўз ҳолига ташлаб қўйсангиз, кейин ўзингизга қийин бўлади. Биринчи галда энг зарур масалаларни ҳал этинг. Шунда дўстлар даврасида яйрашга ҳам вақт топасиз. Ҳафта охирларида сизни муҳим учрашув кутмоқда.

КОВҒА

Янги ҳафтани сиз учун қулай деб айтиш қийин. Молиявий аҳволингиз мураккаблашади. Кўплаб синовлардан ўтишингизга тўғри келади. Натижада анча чарчайсиз. Гарчи тушунликка тушмасангиз-да, кайфиятингизни байрамона деб ҳам бўлмайди. Қайсидир пайтларда ўзингизни ёлғиз ҳис эта-сиз. Яхшиямки, бундай ҳолатингиз узоғи билан бир ой давом этади.

БАЛИК

Анча фаоллашиб қоласиз. Бу, авваламбор, иш фаолиятингизда кўзга ташланади. Даромадингиз ошиши ёки совға-салом олишингиз мумкин. Ҳаёлингизда турли соҳаларга оид гоғлар туғулади. Аммо уларнинг салбий ҳусусиятга эгаларини амалга оширишга урина кўрманг. Бировлардан ўч олиш ниятидан ҳам воз кечинг. Шу кунларда ўзгалар орқаваротдан сизга ёмонлик қилишмоқчи бўлса, буни кўнглингиз сезади.